

# Japji Sahib

Japji Sahib With Meaning In Punjabi And English

[www.thesikhlife.com](http://www.thesikhlife.com)



Our name identify us. TheSikhLife dedicated to those Sikh,  
who don't know about Sikhism,  
Sikh History, Sikh Culture, Guru Granth Sahib, Sacrifices of Sikh Guru.

*"We Describe Everything About "Sikh's" in Both Punjabi And English."*

We gave everything that every Sikh need. We do best at history of Sikh's, Sikh Guru, Sikh Maryada, Gurbani, Guru Granth Sahib, Turban Not about Sikhism, we also described History of Punjab, Punjab Cities and Punjab Culture.

TheSikhLife also has collections of Wallpapers, Sikh Religious Movies, Live Kirtan Broadcasting, Gurbani Quotes, Shabad, Gurmukhi Fonts and other stuff for Free.

[Our Facebook Page – www.facebook.com/thesikhlife](https://www.facebook.com/thesikhlife)

[Our Instagram Page – instagram.com/thesikhlife](https://www.instagram.com/thesikhlife)

[Our Mail Id – thesikhlife@gmail.com](mailto:thesikhlife@gmail.com)

## Japji Sahib Detail & Meaning

Japji Sahib is the First spiritual writing found in Sikh's Holy Book "Guru Granth Sahib". Japji Sahib is composed by founder of Sikhism "Shri Guru Nanak Dev Ji". The Beginning of Japji Sahib started with Mool Mantar. It has 2 Salok one at the Start and Other is closing of this composition. The word 'Jap' means to 'recite'/'to 'chant'/'to stay focused onto'. 'Ji' is a word that is used to show respect as is the word 'Sahib'. Japji Sahib is part of nitnem (Collections of daily Sikh Prayers). "Japji Sahib is prayer that every Sikh must be learned".

## ਜਪੁ

ਆਦਰ ਨਾਲ “ਜਪੁ” ਨੂੰ “ਜਪੁ ਜੀ ਸਾਹਿਬ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹਨੂੰ “ਜਪੁ ਨੀਸਾਣ” ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਬਾਣੀ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ, ਪੰਨਾ 1

**ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥**

ik oankaar sat naam kartaa purakh nirbh-a-o nirvair akaal moorat ajoonnee saibh<sup>N</sup> gur parsaad.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭਨਾ ਵਿਚ, ਸੱਭ ਥਾਈਂ ਹੈ, ਉਹ ਸੱਚਾ ਤਥਾ ਅਮਰ ਹੈ। ਸੱਭ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਨਿਡਰ, ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਰਹਿਤ, ਮੌਤ ਰਹਿਤ, ਜਨਮ ਰਹਿਤ, ਆਪੇ ਤੋਂ ਆਪ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਸਚਾਈ ਸਮਝ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। (ੴ ਵਿਚ 1 ‘ਏਕਾ’ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ‘ਪਰਮਾਤਮਾ,’ ਅਤੇ ‘ਓ’ ਹੈ ‘ਸ਼ਬਦ’- ਪੁਨੀ ‘ਅਨਹਦ’ ਕਿ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਸਦੀ ਹੈ। ੴ ‘ਅਕਾਰ’ - ਭਾਵ ਹੈ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੱਭ ਥਾਈਂ, ਹਰ ਵਸਤ ਵਿਚ, ਅਤੇ ਕਰਤਾ ਹੈ’। ਨੋਟ - ਕਈ ਪੁਰਸ਼ ‘ਸੈਭੰ’ ਨੂੰ ‘ਸੈਭੰਗ’ ਉਚਾਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਨਹੀਂ)।

God is everywhere and in everyone, He is the Truth - Immortal, Creator, Without-Fear, Without-Enmity, Unborn, and Self-Created. This understanding comes by the Guru's Grace.

(ੴ “One” in “Ik-Oankar” represents God. ੴ ‘O-an:’ is ‘Shabad;’ the ‘Celestial-Sound’ that denotes the Being of God. ੴ “Kaar” means ”All Powerful, Everywhere, in Everything, and the Doer.” The superscript “N” in the word “saae-bh<sup>N</sup>” denotes a nasal sound and should not be pronounced as a complete “N”, and it should not be fonated as “saibh<sup>N</sup>g.”

**॥ ਜਪੁ ॥**

**Jappu**

“ਜਪੁ” ਇਸ ਨੂੰ ਜਪੋ। “ਜਪੁ” ਇਸ ਗੁਬਾਣੀ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਹੈ।

“Jappu”- recite this. “Jappu” is the name of this Scripture, as well.

**ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥**

aad sach jugaad sach.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਸੱਚਾ, ਜੁਗਾਂ ਤੋਂ ਸੱਚਾ ਹੈ। (ਸੱਚਾ, ਭਾਵ ਹੈ ਅਮਰ - ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਇਮ)।

God was the Truth in the beginning, and has been so in all the ages.

**ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ ॥੧॥**

hai bhee sach naanak hosee bhee sach. ||1||

ਉਹ, ਹੁਣ ਵੀ ਸੱਚਾਈ ਹੈ। ਨਾਨਕ, ਉਹ ਸਦਾ ਹੀ ਸੱਚਾਈ ਰਹੇ ਗਾ।

ਇਹ “ਸ਼ਲੋਕ” ਹੈ। ਸ਼ਲੋਕ, ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਇਕ ਕਿਸਮ ਹੈ। ਸਚੁ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਅਮਰ - ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਨਹੀਂ।

Nanak, He is the Truth now, and shall forever be so. (This is a “Salok” – a form of poetry. Truth - Immortal).

**ਸੋਚੈ ਸੋਚਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਸੋਚੀ ਲਖ ਵਾਰ ॥**

sochai soch naa hov-a-ee jay sochee lakh vaar.

ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਲੱਖਾਂ ਵਾਰੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ।

Simply by contemplating on God, we cannot understand Him, even though we may think hundreds of thousands of times.

**ਚੁਪੈ ਚੁਪ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਲਾਇ ਰਹਾ ਲਿਵ ਤਾਰ ॥**

chupai chup naa hov-a-ee jay laa-i rahaa liv taar.

ਚੁੱਪ ਕਰ ਰਹਿਣ ਦੇ (ਵਿਚਾਰਣ) ਨਾਲ ਵੀ ਤਸੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਮਨ ਲਗਾਤਾਰ ਟਿਕਾ ਕੇ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਸੋਚੀਏ।

By keeping silent (Thinking), the mind does not receive satisfaction even though it thinks with constant absorption.

**ਭੁਖਿਆ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੀ ਜੇ ਬੰਨਾ ਪੁਰੀਆ ਭਾਰ ॥**

bhukhi-aa bhukh naa utree jay bannaa puree-aa bhaar.

ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਭੁਖ ਨਹੀਂ ਹਟਦੀ - ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਮਿਲਦਾ ਨਹੀਂ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ “ਗਿਆਨ ਦੇ ਗਰੰਥ” ਕਿਉਂ ਨਾ ਪੜ੍ਹ ਲਈਏ।

Hunger for God is not appeased - Knowledge of God is not obtained, though one may study the relevant literature of the world.

**ਸਹਸ ਸਿਆਣਪਾ ਲਖ ਹੋਹਿ ਤ ਇਕ ਨ ਚਲੈ ਨਾਲਿ ॥**

sahas si-aanpaa lakh hohi taai ik naa chalai naal.

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿਆਣਪਾਂ (ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਪਾਂ) ਭਾਵੇਂ ਲੱਖ ਹੋਣ, ਇਕ ਵੀ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ) ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।

We may have a hundred thousand folds of wisdom, even this does not help us understand God.

**ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ ਕਿਵ ਕੂੜੈ ਤੁਟੈ ਪਾਲਿ ॥**

kiv sachi-aaraa ho-ee-ai kiv koorhai tutai paal.

ਅਸੀਂ ਕਿੱਦਾਂ ਸੱਚ (ਸੱਚੇ ਨੂੰ) ਜਾਣੀਏਂ, ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡਾ ਝੂਠ (ਭਰਮ) ਦਾ ਪੜਦਾ ਹਟੇ?

Then, how can we know the Truth (The True One), and how can we remove our doubts?

**ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲਿ ॥੧॥**

hukam rajaa-ee chalnaa naanak likhi-aa naal. ||1||

ਨਾਨਕ, ਨਾਲ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ - ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਚੱਲਿਆਂ (ਸੱਚ ਮਿਲਦਾ ਅਤੇ ਭਰਮ ਮਿਟਦਾ ਹੈ)।

Nanak says, the answer is to stay in the Will of God (doubts will clear up and we will attain Him). ||1||

**ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਆਕਾਰ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਈ ॥**

hukmee hovan aakaar hukam naa kahi-aa jaa-ee.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ (ਸਰੀਰ) ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੀ ਹੈ - ਕਿਦੋਂ ਦਾ ਹੈ।

By His Order the Creation (living beings) come into being, but His Order cannot be known.

**ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਜੀਅ ਹੁਕਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ॥**

hukmee hovan jee-a hukam milai vadi-aa-ee.

ਉਹਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀਵ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਮਾਣ ਮਿਲਦਾ ਹੈ - ਇਹਨਾ ਨੇ ਕੀ ਬਣਨਾ ਹੈ, ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਜੁਨਾ ਵਿਚ ਪੈਣਾ ਹੈ।

By His Will the living-beings get created, and with His Will these obtain honor (of being a human. He determines what should they become a human being or anything else).

**ਹੁਕਮੀ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਹੁਕਮਿ ਲਿਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਾਈਅਹਿ ॥**

hukmee utam neech hukam likh dukh sukh paa-ee-ahi

ਉਹਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਉੱਚੇ-ਨੀਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਹੁਕਮ (ਕਰਮਾਂ) ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗ਼ਮੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। (ਉਤਮ ਨੀਚ - ਚੰਗੇ-ਮੰਦੇ: ਵਧੀਆ-ਘਟੀਆ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਜਾਨਦਾਰ)।

By His Will the living beings (Including the people) become high and low, by His Will (Destiny of the people and deeds) they suffer or get pleasure or enjoyment.

**ਇਕਨਾ ਹੁਕਮੀ ਬਖਸੀਸ ਇਕਿ ਹੁਕਮੀ ਸਦਾ ਭਵਾਈਅਹਿ ॥**

iknaa hukmee bakhsees ik hukmee sadaa bhavaa-ee-ahi.

ਇਕਨਾ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ (ਦਾਤਾਂ, ਮੁੱਕਤੀ) ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਕ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਜਨਮ ਤੇ ਮਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਪਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

Some obtain His Blessings (liberation) through His Will, and others by His Will keep trapped in the cycle of birth and death.

**ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ ਬਾਹਰਿ ਹੁਕਮ ਨ ਕੋਇ ॥**

hukmai andar sabhu ko baahar hukam naa ko-i.

ਸਭ ਉਹਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ, ਉਹਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

All are under His will none is out of it.

**ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਜੇ ਬੁਝੈ ਤ ਹਉਮੈ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥੨॥**

naanak hukmai jay bujhai taa humai kahai naa ko-i. ||2||

ਨਾਨਕ, ਜੇ ਸਮਝ ਲਈਏ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਤਾਂ “ਉਹਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ” ਕਹਿਣ ਦਾ ਹੰਕਾਰ ਮਿਟ ਜਾਣਾ। (ਜੇ ਕਿਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਵੇ, ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਹੰਕਾਰ ਹੀ ਨਾ ਰਹੇ)।

Nanak says, if it is realized that His Will is beyond our understanding, the self-pride “I know it,” will disappear and humility will emerge. ||2||

**ਗਾਵੈ ਕੋ ਤਾਣੁ ਹੋਵੈ ਕਿਸੈ ਤਾਣੁ ॥**

gaavai ko taan hovai kisai taan.

ਉਹਦੀ ਤਾਕਤ (ਗੁਣ) ਨੂੰ ਉਹ ਗਾਉਂ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਲ ਇਤਨੀ ਤਾਕਤ ਹੋਵੇ। (ਕੋਈ ਉਹਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂ ਸਕੇ, ਕਿਸ ਕੋਲ ਹੈ ਇਤਨੀ ਤਾਕਤ, ਕਿਸ ਨੂੰ ਹੈ ਉਹਦੇ ਗੁਣ ਦਾ ਇਤਨਾ ਗਿਆਨ ਕਿ ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਸਕੇ !)

Only those can sing of His Greatness, who have the power to do so. (No one has this ability to tell about His Greatness. No one has the knowledge of His Qualities, to tell about Him!)

**ਗਾਵੈ ਕੋ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥**

gaavai ko daat jaanai nee-saan.

ਕੋਈ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਸਮਝ ਕੇ ਕਿ ਉਹ ਹੈ, ਉਹਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।

Some take His Boons as signs of His existence and sing of His praise.

**ਗਾਵੈ ਕੋ ਗੁਣ ਵਡਿਆਈਆ ਚਾਰ ॥**

gaavai ko gun vadi-aa-ee-aa chaar.

ਕੋਈ ਉਹਦੀਆਂ ਚਾਰ (ਮਨ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲੀਆਂ) ਵਡਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। (ਕੋਈ ਉਹਦੀਆਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਦੇ ਗੁਣ ਨੂੰ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ - ਨਾਮ ਜਪਦਾ ਹੈ)।

Some sing of His praise on beholding His great qualities.

**ਗਾਵੈ ਕੋ ਵਿਦਿਆ ਵਿਖਮੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥**

gaavai ko vidi-aa vikham veechaar.

ਕੋਈ, ਆਪਣੀ ਬੜੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ, ਉਹਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। (ਕੋਈ ਉੱਚੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬੇਅੰਤ ਹੈ, ਉਹਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਬੜਾ ਔਖਾ ਹੈ)।

Some, sing of His praise after realizing that it is difficult to attain wisdom to meet Him.

### ਗਾਵੈ ਕੋ ਸਾਜਿ ਕਰੇ ਤਨੁ ਖੇਹ ॥

gaavai ko saaj karay tan khayh.

ਕੋਈ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾ ਕੇ ਫੇਰ ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਖਤਮ (ਮਿੱਟੀ) ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। (ਕੋਈ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ, ਸਰੀਰ ਬਣਾ ਕੇ ਇਹਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਖ ਕੇ ਇਹਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ)।

Some sing that He creates and then destroys it (Some sing impressed by the great power of the Lord that He creates a body and can destroy it as well).

### ਗਾਵੈ ਕੋ ਜੀਅ ਲੈ ਫਿਰਿ ਦੇਹ ॥

gaavai ko jee-a lai fir dayh.

ਕਈ ਉਹਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਣ ਲੈਕੇ (ਮਾਰ ਕੇ) ਵਾਪਸ ਦੇ (ਜੀਵਾਲ) ਦਿੰਦਾ ਹੈ। (ਕਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਮਾਰ ਕੇ ਮੁੜ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖ (ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ), ਉਹਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ)}

Some sing (impressed by the fact) that God has the power to takes away life and then restore it too.

### ਗਾਵੈ ਕੋ ਜਾਪੈ ਦਿਸੈ ਦੂਰਿ ॥

gaavai ko jaapai disai door.

ਕਈ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਲੱਗਦਾ ਅਤੇ ਦਿਸਦਾ ਹੈ। (ਕਈ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਕੇ ਉਹਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ)।

Some sing, God seems and appears to be too far away (impressed that God is unreachable).

### ਗਾਵੈ ਕੋ ਵੇਖੈ ਹਾਦਰਾ ਹਦੂਰਿ ॥

gaavai ko vaykhai haadraa ha-door.

ਕੋਈ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਉਹਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਹਾਂ) – ਉਹ ਨੇੜੇ ਹੈ। (ਕਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਹਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ, ਉਹਦੇ ਕੋਲ, ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ)।

Some sing that He beholds them - They are in His presence.

### ਕਥਨਾ ਕਥੀ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟਿ ॥

kathnaa kathee naa aavai tot.

ਉਹਦਾ ਜਸ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬੇਅੰਤ ਹਨ। {ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ (ਅੰਦਾਜ਼ੇ) ਦਸਣ ਵਾਲੇ ਬੇਅੰਤ ਹਨ। ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਹੈ}

There are many who sing His praise. (There is no dearth of views about God. There is no end to those who give opinions about God. Thinkers tell about Him in many ways that He is).

**ਕਥਿ ਕਥਿ ਕਥੀ ਕੋਟੀ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ॥**

kath kath kathee kotee kot kot.

ਕਰੋੜਾਂ ਹੀ ਉਹਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। (ਕਰੋੜਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦਸਦੇ ਹਨ)।

Many praise Him. (Millions give descriptions of God).

**ਦੇਦਾ ਦੇ ਲੈਦੇ ਥਕਿ ਪਾਹਿ ॥**

daydaa day laiday thak paahi.

ਦੇਣ ਵਾਲਾ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਦੇਈ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਲੈਂਦੇ ਥਕ ਜਾਣ।

The Giver (God) keeps on giving, though the recipients may become weary of receiving.

**ਜੁਗਾ ਜੁਗੰਤਰਿ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ ॥**

jugaa jugantar khaahee khaahi.

ਬੇਅੰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ (ਜੁਗਾਂ ਤੋਂ) ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਉਹਦੇ ਦਿਤੇ (ਪਦਾਰਥਾਂ) ਨੂੰ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ।

Since ages the people have been eating and consuming (His provisions).

**ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਰਾਹੁ ॥**

hukmee hukam chalaay raahu.

ਹੁਕਮ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕ ਅਸੂਲ (ਰਾਹ) ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ (ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਕਾਰ) ਤੋਰਦਾ ਹੈ।

The Lord sets up (Establishes) everything within His System (Discipline, Order).

**ਨਾਨਕ ਵਿਗਸੈ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥੩॥**

Nanak vigsai vayparvaahu. ||3||

ਨਾਨਕ, ਰਬ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ, ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਕਾਰ ਤੋਂ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੈ (ਸੰਸਾਰ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਆਪੇ ਚੱਲੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹਨੂੰ ਇਹਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਖੇਚਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

Nanak God stays in joy and is carefree (The world continues in the System He has set). ||3||

**ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚੁ ਨਾਇ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਅਪਾਰੁ ॥**

saachaa saahib saach naa-i bhaakhi-aa bhaa-o apaar.

ਸੱਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸੱਚਾ ਨਾਮ ਲੋਕ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੱਚਾ ਹੈ, ਉਹਦਾ ਨਿਆਉਂ ਵੀ ਸੱਚਾ ਹੈ, ਉਹਦੀ ਬੋਲੀ ਬੜੀ ਪਰੇਮ-ਭਰੀ ਹੈ – ਉਹ ਪਰੇਮ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ)।

True is the Lord, True His Name and people recite His Name with great love. (The Lord is the Truth, True is His Justice, and He accepts the True Love).

**ਆਖਹਿ ਮੰਗਹਿ ਦੇਹਿ ਦੇਹਿ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਦਾਤਾਰੁ ॥**

aakhahi mangahi dayhi dayh daat karay daataar.

ਲੋਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਮੰਗਦੇ ਅਤੇ ਦੇਣ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

The People pray, beg, and ask for His Boons, the Giver; the Lord, fulfills their

desires.

**ਫੇਰਿ ਕਿ ਅਗੈ ਰਖੀਐ ਜਿਤੁ ਦਿਸੈ ਦਰਬਾਰੁ ॥**

fayr ki agai rakhee-ai jit disai dar-baar.

ਜਦ ਸਭ ਕੁਝ ਉਹ ਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਭ ਹੈ ਹੀ ਉਹਦਾ, ਫੇਰ ਆਪਣਾ ਉਹਨੂੰ ਕੀ ਭੇਟ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹਦੇ ਦਰਬਾਰ, ਉਹਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਜਾ ਸਕੀਏ! (ਉਹਦਾ ਗਿਆਨ ਪਰਾਪਤ ਹੋਵੇ)।

When everything comes from Him, He gives, then what is ours that we should offer to Him so that we can enter His Court, go to His presence! (We realize Him).

**ਮੁਹੋ ਕਿ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲੀਐ ਜਿਤੁ ਸੁਣਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥**

muhou ki bolan bolee-ai jit sun Dharay pi-aar.

ਅਸੀਂ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਕੀ ਕਹੀਏ ਕਿ ਜੋ ਸੁਣ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਵੇ!

What should we say that on hearing it He starts loving us!

**ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉ ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ ॥**

amrit vaylaa sach naa-o vadi-aa-ee vichaar.

(ਉਹਦਾ ਪਿਆਰ ਜਿੱਤਣ ਵਾਸਤੇ) ਸਵੇਰੇ ਉਠ ਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸੱਚੇ ਨਾਮ (“ਵਾਹਿਗੁਰੂ”) ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਉੱਤੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ। ਨਾਮ ਜਪੋ।

(For this) Early in the morning, think about (recite) the Greatness of the True Name (“Waheguru,” God). Recite His Name.

**ਕਰਮੀ ਆਵੈ ਕਪੜਾ ਨਦਰੀ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥**

karmee aavai kaprhaa nadree mokh du-aar.

ਕੀਤੇ ਚੰਗੇ ਕਰਮਾ (ਕਿਸਮਤ, ਉਹਦੀ ਕਿਰਪਾ) ਕਰਕੇ ਸਰੋਪਾ (ਇਜ਼ਤ, ਇਹ ਸਰੀਰ) ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁੱਕਤੀ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ (ਮੁਕਤੀ) ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

By good deeds the Saropa (Robe of honor - this body) is obtained, and by His Kindness the door of salvation opens (gets Mukti - liberation, freedom from the worldly bindings; the cycle of birth and death ends).

**ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਸਭੁ ਆਪੇ ਸਚਿਆਰੁ ॥੪॥**

Naanak ay-vai jaanee-ai sabh aapay sachi-aar. ||4||

ਨਾਨਕ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ - “ਵਾਹਿਗੁਰੂ” ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ, ਸਮਝ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ (ਹਰ ਥਾਂ) ਆਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਹੈ, (ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਸੱਭ ਕੁਝ ਹੈ)।

Nanak, this way (by contemplating on “Waheguru,”- God) we realize that everything is nothing but the Lord Himself - He is everywhere, in everything. ||4||



**ਥਾਪਿਆ ਨ ਜਾਇ ਕੀਤਾ ਨ ਹੋਇ ॥**

thaapi-aa naa jaa-i keetaa naa ho-i.

ਕੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ (ਥਾਪ, ਟਿਕਾ, ਨਿਸਚਿਤ,) ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹਨੂੰ ਬਣਾ (ਘੜ, ਪੈਦਾ ਕਰ) ਸਕਦਾ ਹੈ।

Nobody can establish (Fix up) or create Waheguru - God.

**ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਇ ॥**

aapay aap niranjan so-i.

ਉਹ ਨਿਰਨਜਨ (“ਬੇਦਾਗ” – ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪ ਬਣਿਆ ਹੈ। (ਪਰਮਾਤਮਾ, ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਆਪ ਹੀ ਹੈ। ਸਭ ਕੁਝ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ)।

Niranjan (Stainless - the Lord), is Self-Created. (The Pure-One Himself is everything).

**ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ਮਾਨੁ ॥**

jini sayvi-aa tin paa-i-aa maan.

ਜਿਸ ਨੇ ਉਹਦੀ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ) ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ (ਨਾਮ ਜਪਿਆ), ਉਹਨੂੰ ਇਜ਼ਤ ਮਿਲੀ।

Those who served (remembered Him), obtained honor – got His acceptance.

**ਨਾਨਕ ਗਾਵੀਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥**

Naanak gaavee-ai gunee niDhaan.

ਨਾਨਕ, (ਠੀਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ) ਉਸ ਗੁਣਾ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾ ਦੀ) ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰੀਏ (ਨਾਮ ਜਪੀਏ)।

Nanak, sing the praise of the Lord who is the Treasure of Excellence (Qualities).

**ਗਾਵੀਐ ਸੁਣੀਐ ਮਨਿ ਰਖੀਐ ਭਾਉ ॥**

gaavee-ai sunee-ai man rakhee-ai bhaa-o.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣ (ਨਾਮ) ਗਾਵੀਏ, ਗੁਣਾ ਦੇ ਗਾਉਣ ਨੂੰ ਸੁਣੀਏ, ਅਤੇ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹਦਾ ਪਰੇਮ ਰਖੀਏ। (ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਰੇਮ ਰਖ ਕੇ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਸੁਣੀਏ)।

Sing the praise of the Lord (recite His Name), listen to it, and keep His love in your mind.

**ਦੁਖੁ ਪਰਹਰਿ ਸੁਖੁ ਘਰਿ ਲੈ ਜਾਇ ॥**

dukh parhar sukh ghar lai jaa-i.

(ਇੱਥਾਂ), ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸੁਖ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਵਸਦੇ ਹਨ।

(This way), we are relieved of pain and sorrow, and peace settles down in the mind.

**ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥**

gurmukh naad<sup>N</sup> gurmukh vayd<sup>N</sup> gurmukh rahiaa samaa-ee.

ਗੁਰਮੁਖ (ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੈ) ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਾਦ ਹੈ, ਗੁਰਮੁਖ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਹੀ ਵੇਦ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਹੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪ ਵਸਦਾ ਹੈ।

ਨਾਦ – ਧੁਨ: ਸ਼ਬਦ, ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ, ਬਾਣੀ। ਵੇਦ – ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਗਿਆਨ।

The Shabad resides in the mind of the Gurmukh and in the mind of the Gurmukh is His Knowledge (of Vedas), because he always remembers the Lord in his mind. (Shabad - His Name. Gurbani - the Word of God. Gurmukh - God-Oriented, one in submission to God),

**ਗੁਰੁ ਈਸਰੁ ਗੁਰੁ ਗੋਰਖੁ ਬਰਮਾ ਗੁਰੁ ਪਾਰਬਤੀ ਮਾਈ ॥**

gur eesar gur gorakh barmaa gur paarbatee maa-ee.

ਇਕ ਗੁਰੂ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਵਿਚ ਹੀ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਦੇਵਤੇ: ਈਸਰ – ਸ਼ਿਵ, ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਦੇਵਤਾ; ਗੋਰਖ – ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਪਾਲਣ ਵਾਲਾ ਦੇਵਤਾ; ਬ੍ਰਹਮਾ – ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ; ਅਤੇ ਪਾਰਬਤੀ – ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਪਤਨੀ।

ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ‘ਲਖਸ਼ਮੀ’ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ‘ਸਰਸਵਤੀ’ ਹੈ।

The Guru (God) Himself is Isar - Shiva – god of destruction; Gorakh - Vishnu – god of provisions; Brahma - god of creation; and Parbati - wife of god Shiva. (Just for the knowledge sake, Vishnu's wife is Lakhshmi and Brahma's is Saraswati).

**ਜੇ ਹਉ ਜਾਣਾ ਆਖਾ ਨਾਹੀ ਕਹਣਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥**

jay h-a-o jaanaa aakhaa naahee kahnaa kathan naa jaa-ee.

ਜੇ ਮੈਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵਾਂ ਤਾਂ ਦੱਸ ਨਾ ਦਿਆਂ, ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਦਸਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਜੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਵੀ ਹੋਵਾਂ, ਤਾਂ ਵੀ ਦੱਸ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਕਹਿਣ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹੈ।

Had I known about God, should I not have disclosed it? He is difficult to describe. (Even if I Know about God, it is impossible to tell, because He is above description).

**ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥**

guraa ik dayhi bujhaa-ee.

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਗੱਲ ਸਮਝਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ,

The Guru has made me understand one thing,

**ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥੫॥**

sabhnaa jee-aa kaa ik daataa so mai visar naa jaa-ee. ||5||

(ਕਿ) ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਹੀ ਦਾਤਾ (ਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਜੀਵਨ-ਦਾਤਾ) ਹੈ, ਉਹ ਮੈਂ ਕਦੇ ਨਾ ਭੁਲਾਵਾਂ।

(That) God gives (His Boons, life) to everyone, (I should) never forget Him. ||5||

**ਤੀਰਥ ਨਾਵਾ ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵਾ ਵਿਣੁ ਭਾਣੇ ਕਿ ਨਾਇ ਕਰੀ ॥**

teerath naavaa jay tis bhaavaa vin bhaanay ki naa-i karee.

ਜੇ ਮੈ ਉਹਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗ ਜਾਵਾਂ ਤਾਂ ਜਾਣੋ ਮੇਰਾ ਤੀਰਥ-ਇਸ਼ਨਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਣ ਦੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਤੀਰਥ ਨਹਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਕੀ ਲਾਭ ਹੈ?

Getting accepted by Him is my 'bath at a pilgrimage', and without being accepted, there is no (sense of any) such a bath.

**ਜੇਤੀ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਵੇਖਾ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿ ਮਿਲੈ ਲਈ ॥**

jaytee sirath upaa-ee vaykhaa vin karmaa ki milai l-a-ee.

ਉਹਦੀ ਬਣਾਈ ਸਾਰੀ ਸਰਿਸ਼ਟੀ (ਦੁਨੀਆਂ, ਸੰਸਾਰ) ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ, (ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿ) ਬਿਨਾ ਚੰਗੇ ਕਰਮਾ (ਗੁਰੂ-ਕਿਰਪਾ, ਨੇਕ ਕੰਮ) ਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ!

I look upon His Creation, (and find) what can anyone have from Him without His Kindness (his destiny, good deeds!).

**ਮਤਿ ਵਿਚਿ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਮਾਣਿਕ ਜੇ ਇਕ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣੀ ॥**

mat vich ratan javaahar maanik jay ik gur kee sikh sunee.

ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਵਾਹਰ, ਹੀਰੇ ਤੇ ਮੋਤੀ (ਸਭ ਚੰਗਿਆਈਆਂ) ਸਮਝੋ, ਜੇ ਕਰ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਸਿਖਿਆ ਵੀ ਸੁਣ (ਮੰਨ) ਲਈ ਜਾਵੇ।

In the mind are gems, jewels and rubies (all goodness), if you listen to (act upon) even a single piece of advice of the Guru.

**ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥**

guraa ik dayhi bujhaa-ee.

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਗੱਲ ਸਮਝਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ,

The Guru has explained (made me understand) one thing,

**ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥੬॥**

sabhnaa jee-aa kaa ik daataa so mai visar naa jaa-ee. ||6||

(ਕਿ) ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਇਕ ਹੀ ਦਾਤਾ (ਮਾਲਕ) ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ (ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ) ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਨਾ ਭੁੱਲੇ।

(That) There is but One Giver (Master) for all beings, and I should never forget it (I may never forget Him!). ||6||

**ਜੇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਆਰਜਾ ਹੋਰ ਦਸੁਣੀ ਹੋਇ ॥**

jay jug chaaray aarjaa hor dasoonee ho-i.

ਜੇ ਮਨੁਖ ਦੀ ਉਮਰ ਚਾਰ ਜੁਗਾਂ (ਇਕ ਜੁਗ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ) ਜਿੰਡੀ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਦਸ ਗੁਣਾ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਹੋ ਜਾਏ।

If the age of a man be equal to four ages (periods of time, eras, aeons. A period is of thousands of years), and may even become ten times more.

**ਨਵਾ ਖੰਡਾ ਵਿਚਿ ਜਾਣੀਐ ਨਾਲਿ ਚਲੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥**

navaa khandaa vich jaanee-ai naal chalai sabh ko-i.

ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਨੌਂ ਖੰਡਾਂ (ਨੌਂ ਮਹਾਦੀਪ, ਧਰਤੀ ਦੇ ਨੌਂ ਹਿੱਸੇ, ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ) ਵਿਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਕੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਤੁਰਦੇ ਹੋਣ।

May be he gets known all over the world and all the people accompany him out of respect.

**ਚੰਗਾ ਨਾਉ ਰਖਾਇ ਕੈ ਜਸੁ ਕੀਰਤਿ ਜਗਿ ਲੇਇ ॥**

changaa naa-o rakhaa-i kai jas keerat jag lay-i.

ਭਾਵੇਂ ਉਹਨੂੰ ਇਜ਼ਤ (ਚੰਗੇ ਨਾਮ) ਦੇ ਨਾਲ ਸੱਦਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਵੇ, ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹਦੀ ਸਿਫਤ ਹੋਣ ਲੱਗ ਜਾਵੇ।

He may win praise (honor, good name) in the world (nine continents), and out of respect people may start following him wherever he goes.

**ਜੇ ਤਿਸੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਤ ਵਾਤ ਨ ਪੁਛੈ ਕੇ ॥**

jay tis nadar naa aavee taa vaat naa puchhai kay.

ਜੇ ਉਸ ਉਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕੋਈ (ਹਾਲ ਵੀ) ਪੁਛਦਾ ਨਹੀਂ।

If the Lord is not kind, no one will care even to speak with (Inquire after) him.

**ਕੀਟਾ ਅੰਦਰਿ ਕੀਟੁ ਕਰਿ ਦੋਸੀ ਦੋਸੁ ਧਰੇ ॥**

keetaa andar keet kar dosee dos Dharay.

ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਲੋਕ ਕੀੜਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਗਿਰਆ ਹੋਇਆ ਕੀੜਾ ਗਿਣਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਆਪ ਪਾਪੀ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਪੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ (ਮਹਾ ਪਾਪੀ ਹੋਣ ਦੀ ਤੁਹਮਤ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ)।

Such a person is considered the worst worm, and even the sinners accuse him of sins.

**ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣਿ ਗੁਣੁ ਕਰੇ ਗੁਣਵੰਤਿਆ ਗੁਣੁ ਦੇ ॥**

Naanak nirgun gun karay gunvan-ti-aa gun day.

ਨਾਨਕ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਣਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਣ (ਚੰਗਿਆਈਆਂ) ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੁਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੁਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

Nanak, God gives goodness (virtues) even to those with none, and to those with virtues, He gives more.

**ਤੇਹਾ ਕੋਇ ਨ ਸੁਝਈ ਜਿ ਤਿਸੁ ਗੁਣੁ ਕੋਇ ਕਰੇ ॥੭॥**

tayhaa ko-i naa sujhee ji tis gun ko-i karay. ||7||

ਪਰ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਇਕ ਵੀ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕੇ।

But, I cannot think of anyone who has power enough to add to the Qualities of God. ||7||

### ਸੁਣਿਐ ਸਿਧ ਪੀਰ ਸੁਰਿ ਨਾਥ ॥

sunī-ai siDh peer sur naath.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਧ – ਕਰਮਾਤਾਂ ਕਰਣ ਵਾਲਾ; ਪੀਰ – ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੰਤ, ਆਤਮਿਕ ਆਗੂ; ਸੁਰਿ – ਦੇਵਤਾ; ਅਤੇ ਨਾਥ – ਯੋਗੀ: ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਰਾਹ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ ਬਣੇ।

ਨਾਮ ਸੁਣਕੇ ਬੰਦਾ ਸਿਧ, ਪੀਰ, ਦੇਵਤਾ, ਨਾਥ, ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਕਰਕੇ ਸਿੱਧਾਂ, ਪੀਰਾਂ, ਦੇਵਤਿਆਂ, ਅਤੇ ਨਾਥਾਂ ਦਾ ਤੱਤ-ਗਿਆਨ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਸੁਣਕੇ ਇਹਨਾ ਵਰਗਾ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

By listening to God's Name, Sidha - those with power to do miracles; Peer – Muslim spiritual leaders; Sur – gods, and Yogis came into being. (Yogi - one who practices Yoga. Yoga: a way to meet God. By listening to the Name of God, one becomes like sidha, Peer, Sur, and Nath - one becomes knowledgeable like them).

### ਸੁਣਿਐ ਧਰਤਿ ਧਵਲ ਆਕਾਸ ॥

sunī-ai Dharat̄ Dhaval aakaas.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕੇ ਹੀ (ਨਾਮ ਦੇ ਕਾਰਣ) ਇਹ ਧਰਤੀ (ਜ਼ਮੀਨ), ਧਵਲ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਬਣੇ।

ਧਵਲ – ਚਿੱਟਾ ਬੈਲ ਕਿ ਜਿਸ ਨੇ ਧਰਤੀ ਸਿੰਗਾਂ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕੀ ਦਸਦੇ ਹਨ – ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਸੂਲ। ਨਾਮ ਸੁਣਕੇ ਧਰਤੀ, ਧਵਲ, ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਦੇ ਭੇਦਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

By listening to God's Name, the earth, Dhaval, and Akash (Sky, space, ether) came into being. (Dhaval - White Bull that is said to carry the earth on its horns - the principle that keeps the earth set in the System of the Lord. By listening – By listening to His Name, you come to know the secrets of the earth, Dhaval and space).

### ਸੁਣਿਐ ਦੀਪ ਲੋਅ ਪਾਤਾਲ ॥

sunī-ai deep lo-a paataal.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕੇ ਹੀ (ਨਾਮ – ‘ਵਾਹਿਗੁਰੂ’ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਨਾਲ) ਦੀਪ (ਟਾਪੂ), ਲੋਕ ਅਤੇ ਪਾਤਾਲ ਬਣੇ।

ਲੋਅ – ਲੋਕ: ਪਿੱਤਰੀ-ਲੋਕ, ਮਰ ਗਏ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਅਸਥਾਨ। ਮਾਤ ਲੋਕ – ਧਰਤੀ; ਦੇਵ ਲੋਕ – ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਅਸਥਾਨ, ਸਵਰਗ ਵਗ਼ੈਰਾ। ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਹਾ-ਦੀਪਾਂ, ਲੋਆਂ ਅਤੇ ਪਾਤਾਲਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

By listening to the Lord's Name (By His Kindness), the continents, Loa, and nether worlds came into being. (By listening to the Name of God, one attains the knowledge of the continents, different Mandals – Mandalas: levels, worlds, and nether worlds. Loa - Worlds - ancestor's-level, demi-god's level, etc. Nether world - the other side: bottoms of the earth.

**ਸੁਣਿਐ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕਾਲੁ ॥**

suni-ai pohi naa sakai kaal.

ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਿਆਂ ਮੌਤ ਬੰਦੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। (ਮੌਤ ਦਾ ਡਰ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

By listening to the Lord's Name, death cannot touch the man. (He is no longer afraid of death).

**ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥**

Naanak bhagtaa sadaa vigaas.

ਨਾਨਕ, (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕੇ), ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਨੰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

Nanak, (understanding these Qualities of God), the devotees are ever in ecstasy (Joy, bliss).

**ਸੁਣਿਐ ਦੁਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੮॥**

suni-ai dookh paap kaa naas. ||8||

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਦੁਖ ਅਤੇ ਪਾਪ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

By listening to God's Name, sorrows and sins are destroyed. ||8||

**ਸੁਣਿਐ ਈਸਰੁ ਬਰਮਾ ਇੰਦੁ ॥**

suni-ai Eesar Barmaa Ind.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕੇ ਹੀ (ਨਾਮ: 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ' ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਨਾਲ) ਈਸ਼ਰ (ਸ਼ਿਵ - ਮੌਤ ਦਾ ਦੇਵਤਾ), ਬਰਹਮਾ (ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੇਵਤਾ), ਅਤੇ ਇੰਦਰ (ਮੀਂਹ ਦਾ ਦੇਵਤਾ) ਹੋਏ। (ਨਾਮ ਸੁਣਕੇ ਸ਼ਿਵ, ਬਰਹਮਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਵਰਗੇ ਬਣ ਜਾਈਦਾ ਹੈ - ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਗੁਣ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਵਰਗਾ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

By listening to the Lord's Name (By virtue of "Waheguru," God's Name), Shiv (Shiva - god of destruction and death), Brahma (god of creation), and Indar (Indra - god of rain) came into being. (By hearing the Name of God, one becomes like Shiv, Brahma, and Indar - one attains their wisdom, qualities. Impressed by their status - evolved states, one becomes eager to worship God).

**ਸੁਣਿਐ ਮੁਖਿ ਸਾਲਾਹਣ ਮੰਦੁ ॥**

suni-ai mukh saalaahan mand.

ਰਬ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਦੀ, ਬੁਰੇ ਲੋਕ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Anyone who listens to God's Name, even the evil ones, start praising him.

**ਸੁਣਿਐ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਤਨਿ ਭੇਦੁ ॥**

suni-ai jog jugat tan bhayd.

ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋਗ ਦੀ ਜੁਗਤ (ਜੋਗ, ਰੱਬ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਇਕ ਤਰੀਕਾ, ਢੰਗ), ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਭੇਦ (ਕਿ ਇਹ ਰੱਬ ਦਾ ਘਰ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਇਹਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦਾ-ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਮਨ ਨੂੰ ਵੱਸ ਕਿੱਦਾਂ ਕਰਨਾ ਹੈ) ਜਾਣ ਲਈਦੇ ਹਨ।

By hearing God's Name, man understands the ways of Jog (Yoga - a method of

realizing Him) and the secrets of the body (that it is the house of God, He creates and runs it, how to control the mind).

### ਸੁਣਿਐ ਸਾਸਤ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਵੇਦ ॥

suni-ai saasat simriti vayd.

ਮਾਲਕ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ਼ਾਸਤਰ, ਸਿਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵੇਦ ਬਣੇ। (ਇਹਨਾ ਧਰਮ-ਗਰੰਥਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਇਆ - ਸਰੀਰ, ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। (ਸਾਸਤ - ਸ਼ਾਸਤਰ, ਛੇ ਹਿੰਦੂ ਫਲਸਫੇ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ; ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ - ਸਿਮ੍ਰਿਤੀਆਂ, ਸਤਾਈ ਪੁਸਤਕਾਂ ਕਰਮਕਾਂਡ - ਕਿਰਿਆ, ਵਗ਼ੈਰਾ ਬਾਰੇ; ਵੇਦ- ਚਾਰ ਹਿੰਦੂ ਪੁਰਾਤਨ ਗਰੰਥ)।

By hearing the Lord's Name, the Shastras, Simritis and Vedas came into being. (By listening to the Name of God, one gains the knowledge in these Holy Books. One attains the knowledge of the worldly things - body, soul, and God). The Shastar - Shastras, six books of the Hindu philosophy. Samritis - 27 books of the Hindu ceremonial procedures. Veds - Vedas, four Hindu ancient books.

### ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥

Naanak bhagtaa sadaa vigaas.

ਨਾਨਕ, (ਰੱਬ ਦੇ ਇਹ ਗੁਣ ਜਾਣਕੇ), ਭਗਤ ਸਦਾ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

Nanak, (realizing these Virtues of the Lord), the saints always stay in bliss.

### ਸੁਣਿਐ ਦੁਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੯॥

suni-ai dookh paap kaa naas. ||9||

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਖ ਅਤੇ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (ਮਨ ਦੇ ਉੱਤੇ ਦੁਖਾਂ ਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ)।

By listening to the Lord's Name, one becomes free from troubles (pains) and sins. (Sins and sorrows do not effect his mind). ||9||

### ਸੁਣਿਐ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਗਿਆਨੁ ॥

suni-ai sat santokh gi-aan.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਬ ਬਾਰੇ ਸਚਾਈ (ਉਹ ਹੈ, ਉਹ ਸਦਾ ਕਾਇਮ ਹੈ), ਸਬਰ (ਉਹਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਆ ਜਾਣਾ), ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ (ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਹ ਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਹਰ ਥਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ) ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

By listening to the Lord's Name, one realizes the Truth (He is Ever-constant - Immortal), contentment (accepting His will), and receives the Divine Knowledge (That God is the Doer, He is present everywhere and in everything etc.)

### ਸੁਣਿਐ ਅਠਸਠਿ ਕਾ ਇਸਨਾਨੁ ॥

suni-ai athsath kaa isnaan.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣ ਲੈਣਾ, ਜਾਣੋ 68 ਤੀਰਥਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਲੈਣਾ ਹੈ (ਮੰਨੇ ਹੋਏ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥਾਂ

ਉਤੇ ਨ੍ਰਾਉਣ ਦੇ ਫਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਭਾਵ - ਮਨ ਅਤੇ ਬੁਧੀ ਪੂਰੇ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ)।

Listening to the Lord's Name equals the bath at 68 Hindu places of pilgrimages (Fruit of the bath at sixty-eight places of pilgrimage is obtained. Hindu philosophy is that such baths cleanse the soul of its sins).

**ਸੁਣਿਐ ਪੜਿ ਪੜਿ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥**

suni-ai parh parh paavahi maan.

ਹਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਜ਼ਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

By hearing and constantly reading the Scriptures (God's Name), one receives honor, and achieves acceptance by Him.

**ਸੁਣਿਐ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥**

suni-ai laagai sahaj Dhi-aan.

ਉਹਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਰਾਮ ਦੇ ਨਾਲ (ਬਿਨਾ ਖੋਚਲ ਕੀਤੇ) ਧਿਆਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

By hearing the Name of the Lord, one gets effortlessly attached to His Name.

**ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥**

Naanak bhagtaa sadaa vigaas.

ਨਾਨਕ, (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ), ਉਹਦੇ ਭਗਤ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅਨੰਦ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

Nanak, (realizing such Qualities of God), His devotees constantly remain in the bliss.

**ਸੁਣਿਐ ਦੁਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੧੦॥**

suni-ai dookh paap kaa naas. ||10||

ਉਹਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਦੁਖ ਅਤੇ ਪਾਪ ਕੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

By hearing God's Name, sufferings (Mental agony, disease) and sins are washed away. ||10||

**ਸੁਣਿਐ ਸਰਾ ਗੁਣਾ ਕੇ ਗਾਹ ॥**

suni-ai saraa gunaa kay gaah.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਹਦੇ ਬੇਹਸਾਬ ਸਰ-ਸਰੋਵਰ: ਸਮੁੰਦਰ, ਸਮਝੋ ਕਿ ਖਜ਼ਾਨਾ, ਭਾਵ ਗੁਣਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸਰੋਵਰ - ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

By hearing the Lord's Name, one attains the knowledge of His innumerable Virtues.



### ਸੁਣਿਐ ਸ਼ੇਖ ਪੀਰ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥

sunī-ai saykh peer paatīsaah.

ਲੋਕ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੇਖ (ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਇਕ ਗੋਤ। ਹਿੰਦੂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ੇਖ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ, ਚੰਗਾ ਮੁਸਲਮਾਨ), ਪੀਰ (ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੰਤ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ), ਅਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਪਦਵੀ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ (ਉੱਤਮ ਪੁਰਸ਼ – ਚੰਗੇ ਬੰਦੇ, ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ)।

By virtue of listening to the Lord's Name, one becomes a Sheikh, a Peer (Muslim saint, their religious leader), and a Pateshah – Badshah i.e. a king. (Sheikh - a sect of Muslims, a Hindu converted to Islam, a good Muslim. The Lord's Name changes the people to supreme beings).

### ਸੁਣਿਐ ਅੰਧੇ ਪਾਵਹਿ ਰਾਹੁ ॥

sunī-ai anDhay paavahi raahu.

ਮਾਲਕ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅੰਨ੍ਹੇ (ਅਕਲ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ) ਵੀ ਰਾਹ (ਰੱਬ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਰਸਤਾ) ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

By listening to God's Name, even the blind (spiritually blind, those having no faith in the Lord) find their way (the path of union with God).

### ਸੁਣਿਐ ਹਾਥ ਹੋਵੈ ਅਸਗਾਹੁ ॥

sunī-ai haath hovai asgaahu.

ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸਗਾਹ ਦੀ ਹਾਥ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਸਗਾਹ – ਜਿਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ-ਮਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ: ਸਮੁੰਦਰ, ਭਾਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ। ਹਾਥ – ਹੱਥ, ਉਂਗਲ ਦੇ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੂਹਨੀ ਤੱਕ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਕਿ ਜੋ ਮਿਣਨ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। “ਹੱਥਾਂ” ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਣਤੀ, ਗਿਆਨ।

By hearing the Master's Name, we get the knowledge of He Who is beyond our understanding.

### ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥

Naanak bhagtaa sadaa vigaas.

ਨਾਨਕ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇਖ ਕੇ ਭਗਤ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ (ਨਿਤ, ਨਾਮ ਜਪਣ ਦਾ ਚਾਉ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ)।

Nanak, by beholding such Virtues of the Name of God, the saints stay in constant bliss (They remain eager to recite His Name).

### ਸੁਣਿਐ ਦੁਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੧੧॥

sunī-ai dookh paap kaa naas. ||11||

ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਦੁਖ (ਮਨ ਦੀ ਕਲਪਣਾ, ਰੋਗ) ਅਤੇ ਪਾਪ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Hearing the Lord's Name, destroys agonies (mental, physical) and sins. |11|

**ਮੰਨੇ ਕੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥**

mannay kee gatt kahee naa jaa-i.

ਜੇ ਵੀ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਤੇ) ਉਹਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ (ਉਹਦੇ ਮਨ ਦੀ ਹਾਲਤ, ਉੱਚੀ ਪਦਵੀ, ਤਾਰੀਫ਼) ਕੁਝ ਦਸਣਾ-ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ।

It is not possible to describe the higher mental state of one who accepts the Will of God (has faith in Him).

**ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਇ ॥**

jay ko kahai pichhai pachhutaai-i.

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਗਰੋਂ ਪਛੁਤਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਿਆ (ਇਹ ਦੱਸ ਲੈਣਾ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ)।

If someone tries to describe, he repents that he could not tell anything (he did not have the wisdom to do so).

**ਕਾਗਦਿ ਕਲਮ ਨ ਲਿਖਣਹਾਰੁ ॥**

kaagad kalam naa likhanhaar.

ਅਜਿਹਾ ਕਾਗਜ਼, ਅਜਿਹੀ ਕਲਮ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਲਿਖਾਰੀ ਹੈ (ਕਿ ਰੱਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਨਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਉੱਚੀ ਅਵਸਥਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ),

There is no paper, pen, and scribe, who has the ability to do so (To write about the elevated state of the mind of one who surrenders to God),

**ਮੰਨੇ ਕਾ ਬਹਿ ਕਰਨਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥**

mannay kaa beh karan veechaar.

(ਕਿ) ਰੱਬ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। (ਹੁਕਮ ਮਨਣ ਵਾਲੇ, ਨਾਮ ਜਪਣ ਵਾਲੇ, ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ - ਬਾਣੀ, ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਉਹਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਮਨਣ ਵਾਲੇ - ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਲੈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੁਝ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ)।

(That) they may reflect on the one who has faith in the Lord (accepts the Will of God, practices Nam i.e. recites His Name).

**ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥**

aisaa naam niranjan ho-i.

ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਫਲ ਨਿਰੰਜਨ (ਪਵਿੱਤਰ, ਭਾਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮਨਣ ਦਾ। (ਅਜਿਹਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ਨਾਮ!), Such is the effect of the Name of the Lord. (So pure is His Name!),

**ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੨॥**

jay ko mann jaanai man ko-i. ||12||

ਪਰ, ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਕੇ (ਮੰਨ ਕੇ, ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਆ ਕੇ) ਇਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਠਾ ਲਵੇ (ਪੱਕਾ ਕਰ ਲਵੇ, ਕਿ ਉਹਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਇਹ ਗੁਣ-ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ)।

Provided, one has the firm faith in His Name (accepts His Will, believes in the

Virtues of His Name). ||12||

### ਮੰਨੈ ਸੁਰਤਿ ਹੋਵੈ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ॥

mannai surat hovai man buDh.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ (ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਆਕੇ), ਆਪਣੇ ਮਨ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਹਨ, ਆਪੇ ਦੀ ਸੋਝੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੰਨ ਲਿਆਂ, ਮਨ ਤੇ ਸਮਝ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

By believing in the Lord's Name (surrendering to Him), one comes to know the state of his mind (understands his self, self-realization. By having faith in His Name, he gets Divine-Understanding).

### ਮੰਨੈ ਸਗਲ ਭਵਣ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥

mannai sagal bhavan kee suDh.

ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਭਵਨਾਂ (ਥਾਂਵਾਂ) ਦੀ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੱਭ ਥਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗਿਆਨ, ਅਤੇ ਮਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੰਡਲਾਂ: ਹਾਲਤਾਂ, ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

By believing in God's Name, one gains the knowledge of all the places (That the Lord is present everywhere. One becomes aware of God and of one's own mind).

### ਮੰਨੈ ਮੁਹਿ ਚੋਟਾ ਨਾ ਖਾਇ ॥

mannai muhi chotaa naa khaa-i.

ਨਾਮ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਣ ਦੇ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਸੱਟਾਂ ਨਹੀਂ ਸਹਾਰਨੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ।

ਚੋਟਾਂ – ਧੱਕੇ, ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ। ਦੁਖ ਕਲੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਕਾਮ, ਕਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ, ਹੰਕਾਰ ਤੋਂ ਬਚਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਲਈ ਥਾਂ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਤੁਰਿਆ ਫਿਰਦਾ।

With faith in His Name (God), one is saved from pain, sorrow, frustration (Lust, anger, greed, attachment, and ego do not bother him. He becomes contented and no more goes from door to door to beg the knowledge of God).

### ਮੰਨੈ ਜਮ ਕੈ ਸਾਥਿ ਨ ਜਾਇ ॥

mannai jam kai saath naa jaa-i.

ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਜੱਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣੇ ਬੱਚ ਜਾਈਦਾ ਹੈ। (ਮੌਤ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ)।

Through belief in the Lord's Name, one does not go with the death's messenger. (There is no more fear of death).

### ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥

aisaa naam niranjan ho-i.

ਇਹੋ ਜੇਹਾ ਹੈ ਦੋਸ਼-ਰਹਿਤ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਦਾ ਨਾਮ,

Such is the Name of the Spotless (God),

**ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੩॥**

jay ko mann jaanai man ko-i. ||13||

ਜੇ ਕੋਈ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਲੈ ਆਵੇ।

If in the mind someone has faith in the Lord's Name. ||13||

**ਮੰਨੈ ਮਾਰਗਿ ਠਾਕ ਨ ਪਾਇ ॥**

mannai maarag thaak naa paa-i.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਅਤੇ ਇਹਦੇ ਨਾਮ) ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ (ਉੱਚੇ ਆਤਮਕ, ਰੱਬ ਦੇ ਮੇਲ ਦੇ) ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ (ਕਾਮ, ਕਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ, ਹੰਕਾਰ ਦੀ) ਨਹੀ ਪੈਂਦੀ।

The believer in God's Name has no obstacles (like those of lust, anger, greed, attachments and ego) on his way (of the spiritual development) to meet the Lord.

**ਮੰਨੈ ਪਤਿ ਸਿਉ ਪਰਗਟ ਜਾਇ ॥**

mannai patt si-o pargat jaa-i.

ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰਖਣ ਵਾਲਾ ਇਜ਼ਤ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਗਟ (ਜ਼ਾਹਿਰ, ਸ਼ੋਭਾ ਵਾਲਾ) ਹੋ ਕੇ (ਰੱਬ ਦੇ ਘਰ) ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

The believer in the Lord (His Name), departs with honor and renown (into God's Presence).

**ਮੰਨੈ ਮਗੁ ਨ ਚਲੈ ਪੰਥੁ ॥**

mannai mag naa chalai Panth.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ-ਨਾਮ ਦੇ ਰਾਹ (ਨਾਮ-ਜਾਪ) ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਲੈ ਆਉਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਹੋਰ ਪੰਥ (ਰਸਤੇ, ਰੱਬ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੇ ਢੰਗ) ਮਨ ਵਿਚ ਨਹੀ ਆਉਂਦੇ (ਵਿਚਾਰਦਾ ਵੀ ਨਹੀ। ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

The believer on the way of His Name (Recitation of His Name), does not consider any other path (any other method of meeting God. He becomes contented).

**ਮੰਨੈ ਧਰਮ ਸੇਤੀ ਸਨਬੰਧੁ ॥**

mannai Dharam saytee san-banDh.

ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਧਰਮ (ਸਚਾਈ, ਚੰਗੇ ਅਸੂਲ, ਆਪਣਾ ਧਰਮ) ਦੇ ਨਾਲ ਸਨਬੰਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਉਹ ਧਰਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

The believer adopts good (truthful) discipline of life (becomes spiritual minded).

**ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥**

aisaa naam niranjan ho-i.

ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਨਿਰੰਜਨ (ਦਾਗ਼-ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਰਹਿਤ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਦਾ ਨਾਮ,

Such is the Name of the Pure-One (God),

**ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੪॥**

jay ko mann jaanai man ko-i. ||14||

ਜੇ ਕੋਈ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾਮ ਦੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਲੈ ਆਵੇ।

Provided someone has faith in the Lord's Name (in what He says). ||14||

**ਮੰਨੈ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥**

mannai paavahi mokh duaar.

ਹੁਕਮ ਮਨਣ ਵਾਲਾ (ਨਾਮ ਜਪਣ ਵਾਲਾ) ਮੁੱਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਉਹਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ, ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮਰਣ-ਜਮਣ ਦਾ ਚੱਕਰ ਮੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

One who submits to the Will of God (One who practices the Nam-Jap: recitation of His Name, follows what He: the Scriptures say) attains “Mukti” (liberation from the worldly bindings, the soul gets peace, his cycle of birth and death ends).

**ਮੰਨੈ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰੁ ॥**

mannai parvaarai saadhhaar.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਨਾਮ) ਨੂੰ ਮਨਣ ਵਾਲਾ, ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਆਸਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ)।

One with faith in God, reforms (Redeems) his family also.

**ਮੰਨੈ ਤਰੈ ਤਾਰੇ ਗੁਰੁ ਸਿਖੁ ॥**

mannai tarai taaray gur sikh.

ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰਸਿਖ, ਆਪ ਤਰ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। (ਤਰਨਾ - ਸੰਸਾਰ-ਸਮੁੰਦਰ ਤਰ ਜਾਣਾ, ਜੀਵਣ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀਵ ਲੈਣਾ)।

The Gur-Sikh (Guru-Oriented person) swims away across the worldly-ocean and also, takes others along with him (Lives his life successfully and as well, makes others do so).

**ਮੰਨੈ ਨਾਨਕ ਭਵਹਿ ਨ ਭਿਖੁ ॥**

mannai naanak bhavahi naa bhikh.

ਨਾਨਕ, ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਮੰਗਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਫਿਰਦਾ।

ਭਵਹਿ - ਇਧਰ-ਉੱਧਰ ਧੱਕੇ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੰਗਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਭੁਖ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ, ਮੁਹਤਾਜੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ, ਮਾਇਆ ਦੇ ਬੰਧਨ ਮੁਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ਦੀਆਂ ਪੁੱਛਾਂ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਫਿਰਦਾ।

Nanak, one with faith in the Lord does not go about begging (becomes content, stops demands, becomes satiated, is no more a slave of his desires, gets liberated from the worldly bindings, becomes appeased and no more asks others the way to God).

**ਐਸਾ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥**

aisaa naam niranjan ho-i.

ਅਜਿਹਾ ਹੈ (ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲਾ, ਕਰਾਮਾਤ ਭਰਿਆ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ,

Such is (the powerful, full of miracles) the Name of God,

**ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੫॥**

jay ko mann jaanai man ko-i. ||15||

ਜੇ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਉਹਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਲਵੇ।

If in the mind, someone has faith in the Lord's Name. ||15||

**ਪੰਚ ਪਰਵਾਣੁ ਪੰਚ ਪਰਧਾਨੁ ॥**

panch parvaan panch parDhaan.

ਪੰਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ (ਕਬੂਲ) ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਹੀ (ਸੰਗਤ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਚ) ਸਿਰਕੱਢ (ਮੁਖੀ, ਆਤਮਕ ਆਗੂ) ਹਨ।

ਪੰਚ – ਚੋਣਵੇਂ, ਮੁਖੀ, ਗੁਰਮੁਖ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ।

Those with faith in the Name of God are His “selected (chosen) ones,” are acceptable to Him, and become “Pardhaan” the spiritual leaders (the honored ones).

**ਪੰਚੇ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨੁ ॥**

panchay paavahi dargahi maan.

ਅਜਿਹੇ ਪੰਚ (ਗੁਰਮੁਖ), ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਆਦਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।

Such God-Oriented persons attain honor in His Court.

**ਪੰਚੇ ਸੋਹਹਿ ਦਰਿ ਰਾਜਾਨੁ ॥**

panchay sohahi dar raajaan.

ਅਜਿਹੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ (ਪੰਚ, ਗੁਰਮੁਖ) ਰਾਜਿਆਂ (ਆਤਮਿਕ ਰਾਜਿਆਂ) ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਅੰਦਰ ਸ਼ੋਭਾ (ਮਾਣ, ਆਦਰ) ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

Such selected ones (God-Oriented) grace the court of kings (spiritual people).

**ਪੰਚਾ ਕਾ ਗੁਰੁ ਏਕੁ ਧਿਆਨੁ ॥**

panchaa kaa gur ayk Dhi-aan.

ਅਜਿਹੇ ਪੰਚ (ਚੰਗੇ ਲੋਕ), ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਗੁਰੂ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਜੁੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

The attention of the chosen ones stays fixed only on Guru (God).

**ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥**

jay ko kahai karai vichaar

ਜੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਕਰੇ,

If someone comments or thinks about such God-Oriented people (and God),

**ਕਰਤੇ ਕੈ ਕਰਣੈ ਨਾਹੀ ਸੁਮਾਰੁ ॥**

kartay kai karṇai naahee sumaar.

ਕਰਤਾ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਦੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਉਹਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਬੇਅੰਤ ਹਨ। ਜੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਗੁਰਮੁਖ ਬਣਾਏ ਹਨ, ਇਹਨਾ ਦਾ, ਇਹਨਾ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਦਾ, ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵੀ, ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ।

No one can count the Doings (Blessings) of the Creator. (It is hard to describe such God-Oriented people or about their mental state, as they are also His Creation,).

**ਧੌਲੁ ਧਰਮੁ ਦਇਆ ਕਾ ਪੂਤੁ ॥**

Dhoul Dharam d-i-aa kaa poot.

ਧੌਲ (ਸਫ਼ੈਦ ਬੈਲ) ਧਰਮ: ਚੰਗਿਆਈਆਂ, ਅਤੇ ਦਿਆ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ।

ਧੌਲ - 'ਸਫ਼ੈਦ' - ਬੈਲ ਜਿਸ ਨੇ ਧਰਤੀ ਚੁੱਕੀ ਹੋਈ ਦਸੀਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕਹਾਵਤੀ ਬੈਲ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਇਕ 'ਰੱਬ ਦਾ ਅਸੂਲ' ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਨੀਆ ਧਰਮ ਅਤੇ ਦਿਆ ਦੇ ਆਸਰੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਦਾ ਅਧਾਰ ਧਰਮ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਦਿਆ ਤੋਂ ਉੱਪਜਦਾ ਹੈ।

The White Bull is the outcome of Dharam - Dharma: Right discipline, and Daya: Compassion. (White Bull - Mythical bull holding up the earth is the Lord's Discipline, Principle, or System. There is nothing like such a white-bull and the world is supported by the discipline of Dharam and Daya).

**ਸੰਤੋਖੁ ਥਾਪਿ ਰਖਿਆ ਜਿਨਿ ਸੂਤਿ ॥**

santokh thaap rakhi-aa jin soot.

ਇਹਨਾ (ਧਰਮ ਅਤੇ ਦਿਆ) ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਤੋਖ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਸੂਤਰ ਵਿਚ ਰਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸੰਤੋਖ - ਸਬਰ, ਸਹਿਣਾ, ਸ਼ਾਂਤੀ, ਰੱਬ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ। ਸੂਤਰ - ਡੋਰ, ਸੇਧ, ਦੁਨਿਆ ਦੇ ਚੱਲਣ ਦੇ ਅਸੂਲ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਚਲਨ ਦਾ ਅਸੂਲ ਧਰਮ, ਦਿਆ ਅਤੇ ਸੰਤੋਖ ਹਨ।

These (Dharam and Daya) combined with Santokh hold the earth in its Order - System. (Santokh - Contentment, forbearance, patience, satiation, tolerance. Right-Discipline to live is Dharam, Daya, plus Santokh).

**ਜੇ ਕੋ ਬੁਝੈ ਹੋਵੈ ਸਚਿਆਰੁ ॥**

jay ko boojhai hovai sachi-aar.

ਉਹ ਸਚਿਆਰਾ (ਗਿਆਨ ਵਾਲਾ, ਸਮਝਦਾਰ) ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਸਲੀਅਤ (ਸਚਾਈ) ਸਮਝ ਲਵੇ,

Sachyara (The man of truth, and knowledge, He knows the Truth that God is everything) is one who understands the Truth,

**ਧਵਲੈ ਉਪਰਿ ਕੇਤਾ ਭਾਰੁ ॥**

Dhavlai upar kaytaa bhaar.

ਕਿ ਧਉਲੇ ਬੈਲ ਉਤੇ ਕਿੰਨਾ ਭਾਰ ਹੈ! (ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਪਸਾਰਾ: ਖਿਲਾਰਾ ਹੈ। ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ

ਦੀ ਰਚਨਾ ਬੇਅੰਤ ਹੈ)।

As to how much load the white-bull carries (Understanding that the extent of Creation is unlimited).

**ਧਰਤੀ ਹੋਰੁ ਪਰੈ ਹੋਰੁ ਹੋਰੁ ॥**

Dhartee hor parai hor hor.

ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋਰ ਧਰਤੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹਨਾ ਰਚਨਾਵਾਂ (ਧਰਤੀਆਂ, ਦੁਨੀਆਵਾਂ) ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ।

Beyond this earth, there are more earth's, and there is no end to His Creation (Worlds).

**ਤਿਸ ਤੇ ਭਾਰੁ ਤਲੈ ਕਵਣੁ ਜੋਰੁ ॥**

tis tay bhaar talai kavan jor.

ਇਸ ਬੈਲ ਨੇ ਧਰਤੀ ਚੁੱਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਭਰ ਬੈਲ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਕਿਹੜੀ ਤਾਕਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਖੜਾ ਹੈ?

ਧਰਤੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਬੇਅੰਤ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਤਾਕਤ ਸਾਂਭਦੀ ਹੈ? ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਇਸ ਪਸਾਰੇ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਵੇਂ ਗੱਲ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਖੌਤੀ ਬੈਲ ਨੇ ਇਹ ਧਰਤੀ ਚੁੱਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਸਾਰੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਇਤਨੇ ਪਸਾਰੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

If this mythical bull is supporting the earth, then what power is supporting this bull? (The universe has not only this earth but is a vast Creation, what power supports all this? Only Waheguru - God, takes care of everything. His Discipline supports everything).

**ਜੀਅ ਜਾਤਿ ਰੰਗਾ ਕੇ ਨਾਵ ॥**

jee-a jaat rangaa kay.naav.

ਜੀਵ ਕਈ ਰੰਗ-ਰੂਪਾਂ (ਜਾਤੀਆਂ, ਕਿਸਮਾਂ) ਅਤੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਨ। (ਜੀਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਹਨ)।

Living beings are of innumerable kinds, colors and names.

**ਸਭਨਾ ਲਿਖਿਆ ਵੁੜੀ ਕਲਾਮ ॥**

sabhnaa likhi-aa vurhee kalaam

ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਰਚਨਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। (ਵੁੜੀ - ਇਕਸਾਰ ਚਲਦੀ। ਇਹਨਾ ਜੀਵਾਂ ਬਾਬਤ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਦੀ ਕਲਮ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਲੇਖਾ ਕੀਤਾ, ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਲਾਏ, ਗੁਣ ਗਾਏ ਹਨ)।

People have continuously written about His Creation.

**ਏਹੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥**

ayhu laykhaa likh jaanai ko-i.

ਜੇ ਕੋਈ ਇਹ ਲੇਖਾ ਲਿਖਣਾ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ (ਕੋਈ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਇਹ ਗਿਣਤੀ-ਮਿਣਤੀ ਕਰ ਸਕੇ?),

If someone knows to make this assessment (Is there anyone who can make the assessment of His Creation?),



**ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਕੇਤਾ ਹੋਇ ॥**

laykhaa likhi-aa kaytaa ho-i.

(ਤਾਂ ਫ਼ੇਰ) ਇਹ ਲੇਖਾ ਕਿਡਾ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇਗਾ (ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ)? (ਕਿੱਡਾ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਲੇਖਾ ਅਤੇ ਇਹਨੂੰ ਕੌਣ ਲਿਖ ਸਕੇਗਾ! ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਸਕਦਾ)।

(Then) how big will be this account? (Will anyone be able to write it down! The Creation of the Lord is beyond our capacity to assess).

**ਕੇਤਾ ਤਾਣੁ ਸੁਆਲਿਹੁ ਰੂਪੁ ॥**

kaytaa taan su-aalihu roop.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਕਮਾਲ ਹੈ!

How powerful is the Lord and Wonderful His Creation!

**ਕੇਤੀ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਕੌਣੁ ਕੂਤੁ ॥**

kaytee daat jaanai koun koot.

ਉਹ ਕਿੱਡਾ ਵੱਡਾ ਦਾਨੀ ਹੈ (ਉਹਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਹਨ), ਕਿਸ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਾਣ ਜਾਵੇ!

What a great Giver is He! (How many Boons He gives!) Who has the power to know it!

**ਕੀਤਾ ਪਸਾਉ ਏਕੋ ਕਵਾਉ ॥**

keetaa pasaa-o ayko kavaa-o.

ਇਕ ਸ਼ਬਦ (ਗੱਲ, ਹੁਕਮ) ਕਹਿਣ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ) ਜਗਤ ਦਾ ਪਸਾਰਾ (ਬਣਾ, ਫੇਲਾਉ) ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ!

Lord, You created the universe with One Word!

(The “Bang Theory” of the scientists states that the world was created by division of another planet with a bang).

**ਤਿਸ ਤੇ ਹੋਏ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ॥**

tis tay ho-ay lakh daree-aa-o.

ਇਸ ਹੁਕਮ (ਪਸਾਰੇ) ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਖਾਂ ਦਰਿਆ ਵਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ! (ਸਾਰੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ)।

With His Word, hundreds of thousands of rivers began to flow! (In the universe).

**ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥**

kudrat kavan kahaa veechaar.

ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਤਾਕਤ ਕਿੱਥੇ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਬਾਰੇ (ਉਹ ਕਿੱਡਾ ਦਾਨੀ, ਤਾਕਤਵਰ, ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੈ) ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਾਂ, ਜਾਂ ਦਸ ਸਕਾਂ।

I have no power to contemplate on, or tell about Him (His Boons, Power, Kindness etc.)

**ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥**

vaari-aa naa jaavaa ayk vaar.

ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਤਨੇ ਜੋਗਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਵੀ ਵਾਰਿਆ (ਕੁਰਬਾਨ) ਜਾ ਸਕਾਂ !

ਵਾਰੇ ਜਾਣਾ, ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣਾ, ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਣਾ, ਆਪਣੀ ਬੇਹੱਦ ਪਿਆਰ ਭਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਨੀ। ਰੱਬ, ਗੁਰੂਆਂ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਸਿਖ ਧਰਮ ਦਾ ਅਸੂਲ ਨਹੀਂ।

I do not even have the worth of appreciating You once! (Sacrifice to – is an expression of deep love and care. Sikhs do not offer sacrificial animals to God, Gurus or to anyone else).

**ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥**

jo tuDh bhaavai saa-ee bhalee kaar.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ, ਉਹ ਹੀ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ (ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਹੁਕਮ ਹੋਵੇ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ)।

God, the right thing is one that pleases You (Whatever You desire, I cannot say any thing).

**ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੬॥**

too sadaa salaamat nirankaar. ||16||

ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ (ਅਕਾਰ ਰਹਿਤ, ਕੋਈ ਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ; ਵਾਹਿਗੁਰੂ), ਤੁਸੀਂ ਸਦਾ ਹੀ ਸਲਾਮਤ ਹੋ (ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਇਮ ਹੋ, ਤੁਹਾਡਾ ਹੁਕਮ ਹੀ ਠੀਕ ਹੈ)।

Nirankar (Formless, God), You are Ever-Constant (Unchanged, Eternal, Immortal. Your Will prevails). ||16||

**ਅਸੰਖ ਜਪ ਅਸੰਖ ਭਾਉ ॥**

asankh jap asankh bhaa-o.

ਅਨਗਿਣਤ ਤੇਰਾ ਜਾਪ, ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਤੈਨੂੰ ਪਿਆਰ (ਬੰਦਗੀ) ਕਰਦੇ ਹਨ।

There are countless who recite Your Name (do the Naam-Jaap), and numberless who love (worship) You.

**ਅਸੰਖ ਪੂਜਾ ਅਸੰਖ ਤਪ ਤਾਉ ॥**

asankh poojaa asankh tap taa-o.

ਅਨਗਿਣਤ ਹਨ ਜੋ ਤੇਰੀ ਪੂਜਾ, ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਤੇਰੀ ਤਪਸਿਆ (ਅੱਗ ਦਾ ਸੇਕ ਸਹਾਰ ਕੇ ਭਜਨ ਕਰਨਾ, ਕਠਨ ਬੰਦਗੀ) ਕਰਦੇ ਹਨ। (ਬੇਅੰਤ ਤੇਰੀ ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਅਨਗਿਣਤ ਤੇਰੀ ਤਪਸਿਆ ਦੇ ਢੰਗ ਹਨ)।

Countless worship You, and numberless revere You in the hard ways. (Your worship is done in many ways).

**ਅਸੰਖ ਗਰੰਥ ਮੁਖਿ ਵੇਦ ਪਾਠ ॥**

asankh garanth mukh vayd paath.

ਬੇਅੰਤ ਹਨ ਜੋ ਧਰਮ ਗਰੰਥਾਂ ਅਤੇ ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ (ਤੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਇਹ ਢੰਗ ਸਮਝਦੇ-ਵਰਤਦੇ

ਹਨ)।

Countless recite the Scriptures and read the Vedas (as a way to meet You).

### ਅਸੰਖ ਜੋਗ ਮਨਿ ਰਹਹਿ ਉਦਾਸ ॥

asankh jog man raheh udaas.

ਅਨਗਿਣਤ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਯੋਗ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਲ ਦਾ ਇਕ ਤਰੀਕਾ) ਕਰਦੇ, ਅਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਉਦਾਸ (ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਮੋੜ ਕੇ) ਰਖਦੇ ਹਨ।

Countless practice Yoga (Yogis practice Yoga - a method to meet God) and stay detached from the world.

### ਅਸੰਖ ਭਗਤ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਵੀਚਾਰ ॥

asankh bhagat gun gi-aan veechaar.

ਅਨਗਿਣਤ ਭਗਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹਦੇ (ਰੱਬ) ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। (ਅਨੇਕਾਂ ਭਗਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਗਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ)।

Countless are the Bhagats (Devotees) who ponder on Him, or worship by reflecting on the Virtues of God.

### ਅਸੰਖ ਸਤੀ ਅਸੰਖ ਦਾਤਾਰ ॥

asankh satee asankh daataar.

ਬੇਗਿਣਤ ਹਨ ਸਤੀ (ਧਰਮੀ ਲੋਕ, ਸੱਚੇ ਬੰਦੇ), ਅਣਗਿਣਤ ਹਨ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ। ਦਾਨ ਕਰਨ ਨੂੰ ਭਗਤੀ ਦਾ ਅੰਗ ਸਮਝਦੇ ਹਨ)।

Countless are the men of piety, and numberless practice charity (to meet Him. Consider charity a part of worship).

### ਅਸੰਖ ਸੂਰ ਮੁਹ ਭਖ ਸਾਰ ॥

asankh soor muh bhakh saar.

ਅਨਗਿਣਤ ਹਨ ਸੂਰਮੇ (ਬਹਾਦਰ) ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਮੂੰਹ ਤੇ ਸਾਰ (ਲੋਹਾ, ਹਥਿਆਰ, ਸਾਹਮਣੇ ਹੋ ਕੇ ਲੜਨ) ਖਾਣ ਨੂੰ ਧਰਮ (ਪੂਜਾ, ਰੱਬ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਰਾਹ) ਜਾਣਦੇ-ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

Countless are the warriors who bravely confront the enemy (Taking it as their worship to the Lord).

### ਅਸੰਖ ਮੋਨਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਤਾਰ ॥

asankh mon liv laa-i taar.

ਅਨਗਿਣਤ ਚੁੱਪ ਧਾਰ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਰਤ ਜੋੜ, ਉਹਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

Countless are the silent-sages who center their love and attention on God.

### ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥

kudrat kavan kaha vichaar.

ਸੱਚੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ, ਮੇਰੀ ਕੀ ਮਜਾਲ (ਤਾਕਤ) ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ (ਗੁਣਾਂ, ਰੰਗਾਂ-ਢੰਗਾਂ, ਤੇਰੀ ਪੂਜਾ - ਤੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੇ

**ਬੇਅੰਤ ਤਰੀਕਿਆਂ) ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਾਂ !**

Lord, I have no power to describe You (Your Qualities, numerous methods of worshipping You).

**ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥**

vaari-aa naa jaavaa ayk vaar.

ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

I cannot even once be a sacrifice (appreciation) to You.

**ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥**

jo tuDh bhaavai saa-ee bhalee kaar.

ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ, ਉਹੀ ਚੰਗੀ ਕਾਰ (ਕੰਮ, ਗੱਲ) ਹੈ !

Whatever pleases You, is the right deed!

**ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੭॥**

too sadaa salaamat nirankaar. ||17||

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤ (ਕਾਇਮ) ਹੈਂ, ਹੇ ਰੰਗ-ਰੂਪ (ਸ਼ਕਲ) ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਜੀਉ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ) !

Formless One (God), You are For-Ever (Immortal, Eternal). ||17||

**ਅਸੰਖ ਮੂਰਖ ਅੰਧ ਘੋਰ ॥**

asankh moorakh anDh ghor.

ਅਸੰਖਾਂ (ਬੇਅੰਤ) ਮੂਰਖ, ਬੜੇ ਅਕਲ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹਨ। (ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੁਰਾਈਆਂ ਵੀ ਹਨ, ਇਹ ਵੀ ਸੁਣੋ)।

Numberless are the fools with no wisdom (ignorant). (In the Creation, the evil and virtue go side by side. Now, listen about it).

**ਅਸੰਖ ਚੋਰ ਹਰਾਮਖੋਰ ॥**

asankh chor haraam-khor.

ਅਨਗਿਣਤ ਚੋਰ, ਹਰਾਮਖੋਰ (ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਮਾਲ ਖਾਣ ਵਾਲੇ) ਹਨ।

Numberless are thieves and deceitful persons.

**ਅਸੰਖ ਅਮਰ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ਜੋਰ ॥**

asankh amar kar jaahi jor.

ਅਨਗਿਣਤ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਧੱਕਾ (ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ) ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Numberless are the highhanded men.

**ਅਸੰਖ ਗਲਵਢ ਹਤਿਆ ਕਮਾਹਿ ॥**

asankh galavadh hatī-aa kamaahi.

ਅਨਗਿਣਤ ਕਤਲ ਕਰ ਦੇਣ ਦਾ ਪਾਪ ਕਰਦੇ ਹਨ।

Numberless are persons who do not hesitate to commit the sin of murder.

**ਅਸੰਖ ਪਾਪੀ ਪਾਪੁ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ॥**

asankh paapee paap kar jaahi.

ਅਨਗਿਣਤ ਪਾਪੀ ਪਾਪ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Numberless are sinners who go on committing sins.

**ਅਸੰਖ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜੇ ਫਿਰਾਹਿ ॥**

asankh koorhi-aar koorhay firaahi.

ਅਨਗਿਣਤ ਝੂਠੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਝੂਠ ਕਮਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

Numberless are liars who keep on lying.

**ਅਸੰਖ ਮਲੇਛ ਮਲੁ ਭਖਿ ਖਾਹਿ ॥**

asankh malaychh mal bhakh khaahi.

ਅਨਗਿਣਤ ਗੰਦੇ (ਬੁਰੇ ਲੋਕ) ਗੰਦ-ਬਲਾ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। (ਮਾਸ, ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਕਈ ਮਹਾਤਮਾ ਮੱਲ-ਮੂਤਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ)।

Numberless degraded persons keep on eating filthy things (Some saints call meat and alcohol the filth).

**ਅਸੰਖ ਨਿੰਦਕ ਸਿਰਿ ਕਰਹਿ ਭਾਰੁ ॥**

asankh nin-dak sir karahi bhaar.

ਬੇਅੰਤ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ (ਬੁਰਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ) ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ (ਨਿੰਦਿਆ ਦਾ ਭਾਰ ਚੁੱਕਦੇ ਹਨ)।

Numberless are slanderers who continue speaking ill of others.

**ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥**

Nanak neech kahai vichaar.

ਨਿਮਾਣੇ (ਵਿਚਾਰੇ) ਨਾਨਕ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ (ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਿਮਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ),

Lowly Nanak holds the opinion (Guru ji says it with humility),

**ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥**

vaari-aa naa jaavaa ayk vaar.

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ (ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

He cannot even once be a sacrifice (appreciation) to You! (You are beyond access).

**ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥**

jo tuDh bhaavai saa-ee bhalee kaar.

ਜੋ ਤੈਨੂੰ (ਸੱਚੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ) ਪਰਵਾਨ (ਮਨਜ਼ੂਰ) ਹੋਵੇ, ਉਹੀ ਚੰਗਾ ਕੰਮ (ਗੱਲ) ਹੈ।

What ever pleases You, is the right thing (deed)!

**ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੮॥**

tū sadā salaamatī nirankaar. ||18||

ਤੁਸੀਂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤ (ਕਾਇਮ, ਜੀਵਦੇ, ਅੰਤ ਨਹੀ) ਹੋ, ਰੂਪ-ਰਹਿਤ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਜੀਉ !

Formless One (God), You are Eternal. ||18||

**ਅਸੰਖ ਨਾਵ ਅਸੰਖ ਥਾਵ ॥**

asankh naav asankh thaav.

ਅਨਗਿਣਤ ਹਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ (ਤੇਰੀ ਰਚਨਾ ਵੀ ਬੇਅੰਤ ਹੈ), ਅਨਗਿਣਤ ਹਨ ਤੇਰੇ ਥਾਂ (ਸੰਸਾਰ)।

Innumerable are the names (Creation), uncountable are the worlds.

**ਅਗੰਮ ਅਗੰਮ ਅਸੰਖ ਲੋਅ ॥**

agamm agamm asankh lo-a.

ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹਨ (ਅਗਮ) ਅਨਗਿਣਤ ਲੋਅ (ਲੋਕ, ਧਰਤੀਆਂ, ਸੰਸਾਰ। ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਥਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ, ਅਪਹੁੰਚ ਹੋ, ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਨ ਤੱਕ ਪੁਜ ਨਹੀ ਸਕਦਾ)।

Your worlds are inaccessible and innumerable (You are everywhere, at all places, unreachable).

**ਅਸੰਖ ਕਹਹਿ ਸਿਰਿ ਭਾਰੁ ਹੋਇ ॥**

asankh kahahi sir bhaar ho-i.

ਉਨ੍ਹਾ ਨੂੰ ਅਨਗਿਣਤ (ਕਰੋੜਾਂ) ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਭਾਰ (ਪਾਪ) ਚੁਕਣਾ ਹੈ (ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀ ਹੋਵੇਗਾ)।

Even to call them countless is carrying the load (sin) on the head (because, it will not be correct).

**ਅਖਰੀ ਨਾਮੁ ਅਖਰੀ ਸਾਲਾਹ ॥**

akhree naam akhree saalaah.

(ਗਿਣਤੀ-ਮਿਣਤੀ ਤਾਂ ਕਰਕੇ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ) ਅਖਰਾਂ (ਬੋਲਣ, ਬੋਲੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੋਲਣ (ਅਖਰਾਂ) ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤੇਰਾ ਜਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(This counting becomes an issue, because) we take Your Name through letters (words, by speaking) and through words (letters) You are praised.

**ਅਖਰੀ ਗਿਆਨੁ ਗੀਤ ਗੁਣ ਗਾਹ ॥**

akhree gi-aan geet gun gaah.

ਅਖਰਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਈਏ ਹਨ।

Through the knowledge of words (speech), the songs of Your Attributes are sung.

**ਅਖਰੀ ਲਿਖਣੁ ਬੋਲਣੁ ਬਾਣਿ ॥**

akhree likhan bolan baan.

ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਣੀ ਲਿਖੀ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

With words (Letters) we write and speak out Bani (Hymns, the Name of God).

**ਅਖਰਾ ਸਿਰਿ ਸੰਜੋਗੁ ਵਖਾਣਿ ॥**

akhraa sir sanjog vakhaan.

ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਮਾਤਮਾ (ਸੱਭ ਦੇ) ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਸੰਜੋਗ (ਕਿਸਮਤ) ਦਸਦਾ (ਲਿੱਖਦਾ) ਹੈ।

With letters the Lord inscribes (Writes) destiny on the foreheads.

**ਜਿਨਿ ਏਹਿ ਲਿਖੇ ਤਿਸੁ ਸਿਰਿ ਨਾਹਿ ॥**

jin ayhi likhay tis sir naahi.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭਨਾ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਲੇਖ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, ਭਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਉਹਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਇਹ (ਲੇਖ) ਲਿਖ ਸਕੇ?

The Lord scribes destinies on all the foreheads, but is there anyone who can do so on His Head?

**ਜਿਵ ਫੁਰਮਾਏ ਤਿਵ ਤਿਵ ਪਾਹਿ ॥**

jiv furmaa-ay tiv tiv paahi.

ਜਿੱਦਾਂ ਉਹ ਹੁਕਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉੱਦਾਂ ਹੀ ਲੋਕੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ (ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਬਣਦੀ ਹੈ)।

The destiny of the people is what He Ordains.

**ਜੇਤਾ ਕੀਤਾ ਤੇਤਾ ਨਾਉ ॥**

jaytaa keetaa taytaa naa-o.

ਜੋ ਕੁਝ ਤੂੰ ਕੀਤਾ (ਰਚਿਆ) ਹੈ, ਇਹ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਨਾਮ ਹੈ – ਸਭ ਕੁਝ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਹੀ ਕਿਰਪਾ (ਰਚਨਾ) ਹੈ। ਸਭ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈ! (ਜਿੱਡੀ ਵੱਡੀ ਤੂੰ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਤਨਾ ਹੀ ਵੱਡਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ)।

All that You have created, is the manifestation of Your Name – everything has been created by You. You are everything! (As vast as your Creation, so great is Your Name. Your Creation is as great as Your Name!).

**ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਹੀ ਕੋ ਥਾਉ ॥**

vin naavai naahee ko thaa-o.

ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਬਣੀ ਹੋਵੇ। ਸਭ ਕੁਝ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ! (ਤੂੰ ਹਰ ਥਾਂ ਹੈ)।

There is no place (Creation) without the Grace of Your Name. You are everything!

**ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥**

kudrat̄ kavan̄ kahaa veechaar.

ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦੱਸ ਸਕਾਂ!

What power have I to give my views on anything about You?

**ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥**

vaari-aa naa jaavaa ayk vaar.

ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਵੀ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਵਾਰੇ ਜਾਣ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ!

I am not worth a sacrifice (appreciation) to You even once!

**ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥**

jo tuDh̄ bh̄aavai saa-ee bh̄alee kaar.

ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਠੀਕ ਕੰਮ ਹੈ।

What ever pleases You, is the right thing.

**ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੯॥**

too sadaa salaamat̄ nirankaar. ||19||

ਤੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਇਮ ਹੈਂ, ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ (ਰੂਪ-ਰਹਿਤ, ਭਾਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ)।

Formless One (God), You are Immortal! ||19||

**ਭਰੀਐ ਹਥੁ ਪੈਰੁ ਤਨੁ ਦੇਹ ॥**

bharee-ai hath pair̄ tann̄ dayh

ਜੇ ਕਰ ਹੱਥ, ਪੈਰ, ਅਤੇ ਸਰੀਰ (ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਨਾਲ) ਭਰ ਜਾਣ (ਗੰਦੇ ਹੋ ਜਾਣ),

If the hands, feet and body become dirty with dust,

**ਪਾਣੀ ਧੋਤੈ ਉਤਰਸੁ ਖੇਹ ॥**

paanee Dhot̄ai utras̄ khayh.

ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਧੋ ਕੇ ਇਹ ਮਿੱਟੀ (ਮੈਲ) ਲਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

This dirt gets cleansed by washing with water.

**ਮੂਤ ਪਲੀਤੀ ਕਪੜੁ ਹੋਇ ॥**

moot̄ paleet̄ee kapar̄h̄ ho-i.

ਜੇ ਕੱਪੜਾ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਪਲੀਤ (ਗੰਦਾ) ਹੋ ਜਾਵੇ,

If a cloth gets soiled and polluted with urine,

**ਦੇ ਸਾਬੂਣੁ ਲਈਐ ਓਹੁ ਧੋਇ ॥**

day saaboon̄ la-ee-ai o-h̄ Dho-i.

ਉਹਨੂੰ ਸਾਬਣ ਦੇ ਨਾਲ ਧੋ ਲਈਦਾ ਹੈ।

It is washed clean with soap.



**ਭਰੀਐ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥**

bharee-ai mat paapaa kai sang.

ਜੇ ਕਰ ਬੁੱਧ-ਮੱਤ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵੇ,

If the mind gets polluted (Defiled) with sins,

**ਓਹੁ ਧੋਪੈ ਨਾਵੈ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥**

oahu Dhopai naavai kai rang.

ਉਹ ਨਾਮ ਦੇ ਰੰਗ (ਨਾਮ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਪਿਆਰ) ਦੇ ਨਾਲ ਧੋਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

It gets cleaned with the love of God's Name (Recitation of His Name).

**ਪੁੰਨੀ ਪਾਪੀ ਆਖਣੁ ਨਾਹਿ ॥**

punnee paapee aakhan naahi.

ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਹਿ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਨੇਕ ਜਾਂ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ।

Simply by saying so, nobody becomes virtuous, or vicious.

**ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਣਾ ਲਿਖਿ ਲੈ ਜਾਹੁ ॥**

kar kar karnaa likh lai jaahu.

ਜੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਸਿਰ ਦੇ ਲੇਖ (ਸਾਡੇ ਭਾਗ, ਕਰਮ) ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Our deeds (actions, whatever we do), become our destiny.

**ਆਪੇ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਹੁ ॥**

aapay beej aapay hee khaahu.

ਆਦਮੀ ਜੋ ਕਰਮ (ਕੰਮ) ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਹਨਾ ਦੇ ਫਲ ਵੀ ਆਪ ਹੀ ਭੁਗਤਦਾ ਹੈ।

Whatever the man sows, he reaps (The man bears the reactions to his actions).

**ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ ॥੨੦॥**

Nanak hukmee aavahu jaahu. ||20||

ਨਾਨਕ, ਆਦਮੀ (ਕਰਮ ਜੋ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾ ਅਨੁਸਾਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ, ਜਾਂਦਾ (ਜੰਮਦਾ, ਮਰਦਾ) ਹੈ। (ਬੰਦੇ ਦੇ ਕਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਬ ਹੁਕਮ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ)।

Nanak, the man is born and dies under the Will of God (reincarnates under His will, due to his deeds). ||20||

**ਤੀਰਥੁ ਤਪੁ ਦਇਆ ਦਤੁ ਦਾਨੁ ॥**

teerath tap da-i-aa dat daan.

ਯਾਤਰਾ, ਤਪੱਸਿਆ (ਕਠਨ ਭਜਨ), ਦਿਆ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਦਾਨ ਕਰਨਾ,

Pilgrimage, penance (hard worship), compassion (kindness) and charity (Hard worship by torturing the body is not the Sikh way),

ਜੇ ਕੋ ਪਾਵੈ ਤਿਲ ਕਾ ਮਾਨੁ ॥

jay ko paavai til kaa maan

ਜੇ ਇਹਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰਤਾ ਕੁ ਇਜ਼ਤ (ਸਨਮਾਨ) ਹੀ ਹੈ,

Bring you just a little bit of respect (Merit),

**ਸੁਣਿਆ ਮੰਨਿਆ ਮਨਿ ਕੀਤਾ ਭਾਉ ॥**

suni-aa manni-aa man keetaa bhaa-o.

(ਭਰ) ਜੇ ਕੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮ (ਬਾਣੀ) ਸੁਣ ਕੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਚੱਲੇ, ਅਤੇ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹਦਾ (ਰੱਬ ਦਾ) ਪਿਆਰ ਬਣਾ ਲਵੇ,

(But) Whosoever listens to the God's Dictates (Gurbani – Scriptures), adopts these in his life, and develops His love,

**ਅੰਤਰਗਤਿ ਤੀਰਥਿ ਮਲਿ ਨਾਉ ॥**

antargat teerath mal naa-o.

ਉਹ, ਬਿਨਾ ਕਿਤੇ ਜਾਣਦੇ, ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਤੀਰਥਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਾ ਫਲ ਪਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

Without going anywhere, that fellow obtains from within the benefit of bathing at the 68 places of pilgrimages.

**ਸਭਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮੈ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥**

sab gun tayray mai naahee ko-i.

ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਗੁਣ (ਜੋ ਕੰਮ ਮੇਰੇ ਜ਼ਿੱਮੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਚੰਗਿਆਈਆਂ) ਤੁਹਾਡੇ ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ,

Whatever duty is assigned to me (avocation, work I do, my virtues) is a gift from You, and nothing is mine.

**ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥**

vin gun keetai bhagat naa ho-i.

ਅਤੇ ਇਹ ਕਰਮ (ਜੋ ਕੰਮ ਮੇਰੇ ਜ਼ਿੱਮੇ ਹੈ, ਹੁਨਰ, ਨੇਕੀਆਂ) ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ, ਕੋਈ ਭਗਤੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ।

(ਜਿਸ ਕੰਮ ਦੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂ ਜਨਮ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ!)।

Without carrying out the duty (virtue) assigned to me, my any worship is not complete.

**ਸੁਅਸਤਿ ਆਥਿ ਬਾਣੀ ਬਰਮਾਉ ॥**

su-a-sat aath baanee barmaa-o.

(ਤੁਹਾਡਾ ਦਿੱਤਾ ਮੇਰੇ ਜ਼ਿੱਮੇ ਜੋ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ) ਮੇਰਾ ਆਥਿ (ਪਦਾਰਥ, ਧਨ) – ਸ਼ਰੀਰ, ਅਰੋਗ ਹੈ, ਮਾਇਆ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਉੱਤੇ ਬਰਹਮਾ (ਬੋਲਣ ਵਿਚ ਸਚਾਈ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ, ਬੰਦਗੀ) ਹੈ,

(By carrying out my duty assigned by You) my body is in the radiant health, and there is truth in my speech (the Name of God, worship).

**ਸਤਿ ਸੁਹਾਣੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥**

sat suhaan sadaa man chaa-o.

(ਫ਼ਰਜ਼ ਨਿਭਾ ਕੇ, ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ) ਸੱਚ, ਅਤੇ ਇਹਦੀ (ਮਨ ਦੀ) ਸੁੰਦਰਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਇਹਦੇ (ਮਨ ਦੇ) ਅੰਦਰ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਰੇਮ ਦਾ) ਚਾਉ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। (ਇਹ ਸੱਭ ਤੇਰੀ ਖੇਡ ਦਾ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ)।

(By doing the duty assigned by God) the truth and goodness resides in the mind, and it (the mind) stays eager (To do this duty) for the love of God.

ਉਤਲੀਆਂ ਚਾਰ ਸਤਰਾਂ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਅਰਥ - ਮੇਰਾ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਤੇਰੀ ਬਖਸ਼ੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਕਰ ਮੈਂ ਇਹ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਕੀਤੀ ਭਗਤੀ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰਖਦੀ। ਧੰਨ ਹੋ ਤੁਸੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਮਾਇਆ, ਅਨਹਦ-ਨਾਦ, ਸਚਾਈ, ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਚਾਉ ਹੋ। (ਸ੍ਰ. ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਆਰਟਿਸਟ)।

Deeper meanings of the preceding four lines - My profession is the duty assigned by You, and there is no worship if I do not carry it out with dedication. Hail the Lord, You Yourself are the Mundane, Celestial-Sound, Truth, Joy and Eagerness to care for the Creation. (S. Sobha Singh Artist).

**ਕਵਣੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਵਖਤੁ ਕਵਣੁ ਕਵਣੁ ਥਿਤਿ ਕਵਣੁ ਵਾਰੁ ॥**

kavan su vaylaa vakhat kavan kavan thit kavan vaar.

(ਅਤੇ ਇਸ ਕਮਾਲ ਦੀ ਖੇਡ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ) ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਵੇਲਾ, ਕਿਹੜਾ ਵਕਤ, ਕਿਹੜੀ ਥਿਤ (ਚੰਦਰਮਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ), ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਵਾਰ ਸੀ,

(And of Your Wonderful Play, the wonder is) what was the occasion, what time, what lunar day, what weekday,

**ਕਵਣਿ ਸਿ ਰੁਤੀ ਮਾਹੁ ਕਵਣੁ ਜਿਤੁ ਹੋਆ ਆਕਾਰੁ ॥**

kavan si rutee maahu kavan jit ho-aa aakaar.

ਕਿਹੜਾ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਮਹੀਨਾ ਸੀ, ਜਦ ਦੁਨੀਆ ਬਣੀ?

And what season, what month was it, when the Creation came into being?

**ਵੇਲ ਨ ਪਾਈਆ ਪੰਡਤੀ ਜਿ ਹੋਵੈ ਲੇਖੁ ਪੁਰਾਣੁ ॥**

vayl naa paa-ee-aa pandtee ji hovai laykh puraan.

ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਅਜਿਹੇ ਵੇਲੇ ਦਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਤੇ ਵੀ ਇਕ ਪੁਰਾਣ (ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ-ਪੁਸਤਕਾਂ) ਲਿਖ ਦਿੰਦੇ।

The scholars did not know such a time, otherwise they would have written a book on the creation of the world.

**ਵਖਤੁ ਨ ਪਾਇਓ ਕਾਦੀਆ ਜਿ ਲਿਖਨਿ ਲੇਖੁ ਕੁਰਾਣੁ ॥**

vakhat naa paa-i-o kaadee-aa ji likhan laykh kuraan.

ਕਾਦੀਆਂ (ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਿਦਵਾਨ, ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ) ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵਕਤ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਜਾਣਦੇ ਤਾਂ ਕੁਰਾਨ (ਆਪਣੀ ਧਰਮ-ਪੁਸਤਕ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਖ ਦਿੰਦੇ।

Nor do the Qazis (Muslim scholars, those who dispense justice according to the Muslim religious law) know this time, had they known, they would have put it down in the Holy Koran.

**ਥਿਤਿ ਵਾਰੁ ਨਾ ਜੋਗੀ ਜਾਣੈ ਰੁਤਿ ਮਾਹੁ ਨਾ ਕੋਈ ॥**

thit̥ vaar naa jogee jaanai ruṭ maahu naa ko-ee.

ਜੋਗੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ, ਵੇਲਾ-ਵਾਰ, ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਮਹੀਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ (ਕਿ ਕੱਦ ਦੁਨੀਆ ਬਣੀ)।

Neither any Yogi (who usually claim to know the unknown things) nor any one else knows the time and day, season and the month (of Creation).

**ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੇ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ॥**

jaa kartaa sirṭhee k-a-o saajay aapay jaanai so-ee.

ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ (ਭਗਵਾਨ) ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੱਦ ਇਹ (ਦੁਨੀਆ) ਬਣਾਈ।

Only the Creator (God) who created the world, knows when He created it.

**ਕਿਵ ਕਰਿ ਆਖਾ ਕਿਵ ਸਾਲਾਹੀ ਕਿਉ ਵਰਨੀ ਕਿਵ ਜਾਣਾ ॥**

kiv kar aakhaa kiv saalaahē ki-o varnee kiv jaanaa.

ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕਿੱਦਾਂ ਆਖਾਂ, ਕਿੱਦਾਂ ਤੇਰੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਾਂ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਕਿੱਦਾਂ ਜਾਣਾਂ?

How to express, how to praise You, how to describe and how to know about You?

**ਨਾਨਕ ਆਖਣਿ ਸਭੁ ਕੋ ਆਖੈ ਇਕ ਦੂ ਇਕੁ ਸਿਆਣਾ ॥**

naanak aakhan sabh ko aakhai ik doo ik si-aanaa.

ਨਾਨਕ, ਸਾਰੇ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਇਕ ਤੋਂ ਇਕ ਸਿਆਣਾਂ ਬਣ ਬਣ ਬਹਿੰਦਾ ਹੈ।

Nanak, everyone describes You, and each one tries to be wiser than the other.

**ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਵਡੀ ਨਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਾ ਹੋਵੈ ॥**

vadaa saahib vadee naa-ee keetaa jaa kaa hovai.

ਵੱਡਾ ਹੈ ਸਾਹਿਬ (ਮਾਲਕ) ਤੇ ਵੱਡਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ, ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

Great is the Master, Great is His Name, and everything happens according to His Will.

**ਨਾਨਕ ਜੇ ਕੋ ਆਪੋ ਜਾਣੈ ਅਗੈ ਗਇਆ ਨ ਸੋਹੈ ॥੨੧॥**

naanak jay ko aapou jaanai agai ga-i-aa naa sohai. ||21||

ਨਾਨਕ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੰਕਾਰ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ) ਉਹ ਸ਼ੋਭਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ (ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਗਾ। ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਜੋਗਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਗਾ)।

Nanak, if someone is proud that he knows the Doings of the Lord, he will not be

approved, or accepted, in His Court. (Will not be considered fit to enter His Court). ||21||

**ਪਾਤਾਲਾ ਪਾਤਾਲ ਲਖ ਆਗਾਸਾ ਆਗਾਸ ॥**

paatāalaa paatāal lakh aagaasaa aagaas.

ਪਤਾਲ ਹੀ ਪਤਾਲ (ਅਨਗਿਣਤ ਪਤਾਲ) ਹਨ, ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਅਸਮਾਨ ਹੀ ਅਸਮਾਨ (ਅਨਗਿਣਤ) ਹਨ।

There are countless nether worlds, and millions of skies.

**ਉੜਕ ਉੜਕ ਭਾਲਿ ਥਕੇ ਵੇਦ ਕਹਨਿ ਇਕ ਵਾਤ ॥**

oarhak oarhak bhaal thakay vayd kahan ik vaat.

ਬੇਅੰਤ ਲੋਕ ਖੋਜ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਹਾਰ ਗਏ ਹਨ (ਭਰ ਉਹਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀ ਲੱਭਾ), ਅਤੇ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵੀ ਇਕੋ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ (ਕਿ ਉਹਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀ)।

Searching after God's Creation the people reached no end, and even the Holy Vedas (Hindu Scriptures) say one thing (same thing, that the Lord is limitless).

**ਸਹਸ ਅਠਾਰਹ ਕਹਨਿ ਕਤੇਬਾ ਅਸੁਲੂ ਇਕੁ ਧਾਤੁ ॥**

sahas athaarah kahan kataybaa asuloo ik Dhaat.

ਕਤੇਬਾਂ (ਮੁਸਲਿਮ, ਈਸਾਈ, ਯਹੂਦੀ, ਧਰਮ ਪੁਸਤਕਾਂ) ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਠਾਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਆਲਮ (ਦੁਨੀਆਵਾਂ) ਹਨ, ਭਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਬੇਅੰਤ ਹੈ। (ਕਤੇਬ – ਮੁਸਲਿਮ ਧਾਰਮਕ ਗਰੰਥ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ‘ਕੁਰਾਨ ਕਤੇਬ’ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕਠੇ ਇਸਲਾਮ ਦੇ, ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਗਰੰਥ ਵੀ ਕਹਿ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ)।

The Semitic (Jews, Christian, Muslim) Scriptures say that there are eighteen thousand worlds, but in reality there is only one essence (that Creation of the Lord is limitless).

**ਲੇਖਾ ਹੋਇ ਤ ਲਿਖੀਐ ਲੇਖੈ ਹੋਇ ਵਿਣਾਸੁ ॥**

laykhaa ho-i taa likhee-ai laykhai ho-i vinaas.

ਜੇਕਰ ਉਹਦਾ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਕਰ ਸਕੇ, ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਉਸਨੂੰ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਖਾ ਮੁਕਦਾ ਨਹੀ ਅਤੇ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਬੰਦਾ ਖੁਦ ਹੀ ਮੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

If there be any account possible (estimate of His Creation), then can a man do it? This calculation finishes not and the person doing it goes away (finishes, dies – his life-time is too short. None can do it).

**ਨਾਨਕ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੁ ॥੨੨॥**

naanak vadaa aakhee-ai aapay jaanai aap. ||22||

ਨਾਨਕ, ਉਹ ਵੱਡਾ (ਬੇਅੰਤ) ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

Nanak, He is Great, and only He knows the extent of his Greatness! ||22||

**ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਿ ਏਤੀ ਸੁਰਤਿ ਨ ਪਾਈਆ ॥**

saalaahee saalaahi aytee surat naa paa-ee-aa.

ਸਿਫਤਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਭਰ (ਪਰ) ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹਦੇ ਅੰਤ ਦਾ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ,

The devotees who praise the Lord, even they cannot define His limits,

**ਨਦੀਆ ਅਤੇ ਵਾਹ ਪਵਹਿ ਸਮੁੰਦਿ ਨ ਜਾਣੀਅਹਿ ॥**

nadee-aa atai vaah pavahi samund naa jaanee-ahi.

(ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਛਾਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਦਾਂ) ਨਦੀਆਂ-ਨਾਲੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਪੈਕੇ ਗਵਾਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (ਬੰਦਾ, ਬੇਅੰਤ ਨੂੰ ਲੱਭਦਾ ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਹੀ ਗਵਾਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

And It is like the streams getting lost on falling into the sea. (If a stream goes to know the sea, it vanishes into it. Searching His limits, the man gets lost into Him).

**ਸਮੁੰਦ ਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨ ਗਿਰਹਾ ਸੇਤੀ ਮਾਲੁ ਧਨੁ ॥**

samund saah sultaan girhaa saytee maal Dhan.

ਅਤੇ ਇਹ ਇਤਨਾ ਵੱਡਾ ਸਮੁੰਦਰ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਇਤਨਾ ਕੁਝ, ਮਾਲ ਧੰਨ ਹੈ, ਨਦੀਆਂ ਸਮਾ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਵੱਡੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ,

A vast ocean - the treasure of so many things and riches, in which even the rivers get lost, and if there be such a great king,

**ਕੀਤੀ ਤੁਲਿ ਨ ਹੋਵਨੀ ਜੇ ਤਿਸੁ ਮਨਹੁ ਨ ਵੀਸਰਹਿ ॥੨੩॥**

keerhee tul naa hovnee jay tis manahu naa veesrahi. ||23||

ਉਹ ਉਸ ਕੀਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਮਨ ਤੋਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾ ਭੁੱਲੇ।

He is not equal to that ant that does not forget the Lord. ||23||

**ਅੰਤੁ ਨ ਸਿਫਤੀ ਕਹਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥**

ant naa siftee kahan naa ant.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ (ਗੁਣਾਂ) ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਹੀ ਅੰਤ ਹੈ ਉਹਦੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ।

There is no end to the praise of the Lord, and there are countless who praise Him.

**ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ ਦੇਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥**

ant naa karṇai dayn naa ant.

ਉਹਦੇ ਕਰਨ (ਕੰਮ ਕਰਨ, ਕੁਦਰਤ) ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਹੀ ਉਹਦੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਹੈ।

Limitless is His Creation, and there is no end to His Gifts (Blessings).

**ਅੰਤੁ ਨ ਵੇਖਣਿ ਸੁਣਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥**

ant naa vaykhan sunan naa ant.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕੇ ਜਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ

**ਸਕਦਾ ।**

We cannot know about God even by watching (seeing) His Creation, or by hearing about Him.

**ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕਿਆ ਮਨਿ ਮੰਤੁ ॥**

anṭ naa jaapai ki-aa man manṭ.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ, ਇਹਦਾ ਅੰਤ ਵੀ ਨਹੀ ਪਾ ਸਕੀਦਾ।

We cannot know the limits of His Mind (His Motive, Will).

**ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕੀਤਾ ਆਕਾਰੁ ॥**

anṭ naa jaapai keetaa aakaar.

ਉਸਦੇ ਕੀਤੇ (ਕੁਦਰਤ, ਰਚਨਾ) ਦਾ ਵੀ ਅੰਤ ਨਹੀ ਪਾ ਸਕਦੇ।

We cannot know the extent (limits) of His Creation.

**ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥**

anṭ naa jaapai paaraavaar.

ਉਹਦੇ ਪਾਰਾਵਾਰ (ਆਰ-ਪਾਰ, ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਅਖੀਰ, ਅੰਤ) ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀ ਲੱਗ ਸਕਦਾ।

We cannot know His limits (His Creation).

**ਅੰਤ ਕਾਰਣਿ ਕੇਤੇ ਬਿਲਲਾਹਿ ॥**

anṭ kaaran kayṭay bil-laahi.

ਉਹਦਾ ਅੰਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਵਿਲਕਦੇ (ਤਰਲੇ ਮਾਰਦੇ) ਹਨ।

Many yearn to know His limits (His vastness).

**ਤਾ ਕੇ ਅੰਤ ਨ ਪਾਏ ਜਾਹਿ ॥**

ṭaa kay anṭ naa paa-ay jaahi

ਭਰ ਉਹਦੇ ਹੱਦ-ਬੰਨੇ (ਅੰਤ) ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀ ਪਾ ਸਕਦਾ।

But, they cannot reach these (limits).

**ਏਹੁ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥**

ayhu anṭ naa jaanai ko-i.

ਪਰਮਾਤਮਾ (ਇਹਦੀ ਕੁਦਰਤ) ਦਾ ਅੰਤ ਕੋਈ ਨਹੀ ਜਾਣਦਾ।

No one can know His (His Creation's) vastness.

**ਬਹੁਤਾ ਕਹੀਐ ਬਹੁਤਾ ਹੋਇ ॥**

bahuṭaa kahee-ai bahuṭaa ho-i.

ਜਿੰਨਾ ਵੱਧ (ਵੱਡਾ) ਅਸੀਂ ਦਸਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ (ਵੱਡਾ, ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ) ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

The more we describe (that He is Great), the more (Greater still) He becomes.

**ਵਡਾ ਸਾਹਿਬ ਉੱਚਾ ਥਾਉਂ ॥**

vadaa saahib oochaa thaa-o.

ਪਰਮਾਤਮਾ ਵੱਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਉੱਚਾ (ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ, ਉਹ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਉੱਪਰ) ਹੈ।

Great is the Lord and high is His Place (beyond reach, He is above understanding).

**ਉੱਚੇ ਉਪਰਿ ਉੱਚਾ ਨਾਉਂ ॥**

oochay upar oochaa naa-o.

ਉਹਦਾ ਨਾਮ ਉੱਚੇ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਹੱਦ-ਬੰਨਾ ਨਹੀਂ!

His Name is Greater than the Great, limitless!

**ਏਵਡੁ ਉੱਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋਇ ॥**

ayvad oochaa hovai ko-i.

ਜੇ ਕੋਈ ਐਡਾ (ਰੱਬ ਜਿੱਡਾ) ਵੱਡਾ ਹੋਵੇ,

If someone is as Great as God (equal to Him),

**ਤਿਸੁ ਉੱਚੇ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸੋਇ ॥**

tis oochay k-a-o jaanai so-i.

ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ (ਰੱਬ ਜਿੱਡੇ) ਵੱਡੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕੇਗਾ।

Only then can he understand such a Great One (God).

**ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆਪਿ ॥**

jayvad aap jaanai aap aap.

ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਡਾ ਵੱਡਾ ਹੈ।

Only God knows His Greatness.

**ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ ॥੨੪॥**

naanak nadree karmee daat. ||24||

ਨਾਨਕ, ਚੰਗੇ ਕਰਮਾ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਦਾਤ (ਸਮਝ ਕਿ ਰੱਬ ਕਿੱਡਾ ਵੱਡਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ) ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

Nanak, one gets this gift (understanding of the Greatness of God) through good deeds and Kindness of Him. ||24||

**ਬਹੁਤਾ ਕਰਮੁ ਲਿਖਿਆ ਨਾ ਜਾਇ ॥**

bahutaa karam likhi-aa naa jaa-i.

ਉਹਦੀਆਂ ਮਿਹਰਬਾਨੀਆਂ (ਦਾਤਾਂ) ਲਿਖੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ (ਬੇਅੰਤ ਹਨ)।

It is hard to describe His limitless Kindness (His Bounties).



**ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥**

vadaa daataa til naa tamaa-i.

ਉਹ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ – ਸੁਗਾਤਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਰਤਾ ਵੀ ਲਾਲਚ ਨਹੀਂ (ਖੁਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਦਾਤਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ)।

He is a Great Giver and has not even a bit of greed (Gives His Boons liberally).

**ਕੇਤੇ ਮੰਗਹਿ ਜੋਧ ਅਪਾਰ ॥**

kaytay mangahi joDh apaar.

ਬੇਅੰਤ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਬਹਾਦਰ ਵੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੋਂ (ਮੰਗਾਂ) ਮੰਗਦੇ ਹਨ।

Numberless great fighters (warriors) beg the Boons from the Lord.

**ਕੇਤਿਆ ਗਣਤ ਨਹੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥**

kayti-aa ganat nahee veechaar.

(ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ) ਕਿੰਨੇ ਹਨ, ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

How many are (asking for the Boons), it is hard to give a count.

**ਕੇਤੇ ਖਪਿ ਤੁਟਹਿ ਵੇਕਾਰ ॥**

kaytay khap tutahi vaykaar.

ਕਈ ਬੇਕਾਰ (ਫਜ਼ੂਲ, ਐਵੇਂ ਹੀ) ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਦੇ ਖਪਦੇ-ਮਰਦੇ ਹਨ।

Many exhaust themselves in their useless efforts to make counts (assessment) of those who beg from Him.

**ਕੇਤੇ ਲੈ ਲੈ ਮੁਕਰੁ ਪਾਹਿ ॥**

kaytay lai lai mukar paahi.

ਕਈ (ਭਰ, ਉਹ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੋਂ) ਦਾਤਾਂ ਲੈ ਲੈ ਕੇ ਮੁੱਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (ਗਿਣਤੀ ਕੀ!)।

Some keep getting the Gifts (from Waheguru) and even then deny this.

**ਕੇਤੇ ਮੂਰਖ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ ॥**

kaytay moorakh khaahee khaahi.

ਕਈ (ਅਜਿਹੇ) ਮੂਰਖ (ਮੁਕਰਣ ਵਾਲੇ) ਖਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਦੂਸਰੇ ਬੰਨੇ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਵਰਤਦੇ ਭਰ ਮੁਕਰਦੇ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾਂ ਨੇ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸੋਚਣਾ ਹੀ ਕੀ ਹੈ।

Many such fools (though deny, take Boons from God) keep using His Gifts.

**ਕੇਤਿਆ ਦੂਖ ਭੂਖ ਸਦ ਮਾਰ ॥**

kayti-aa dookh bhookh sad maar.

(ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਹੋਰ) ਕਈ ਹਨ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭੂਖ ਦੇ ਦੁਖ ਦੀ ਮਾਰ ਪਈ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ (ਰੱਬ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ)।

(In comparison to them) there are many who keep suffering from the pain of hunger (stay deprived of the Boons).

**ਏਹਿ ਭਿ ਦਾਤਿ ਤੇਰੀ ਦਾਤਾਰ ॥**

ayhi bhi daat tayree daataar.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ, ਇਹ ਵੀ (ਕੁਝ ਨਾ ਮਿਲਨਾ) ਤੇਰੀ ਇਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ (ਮਰਜ਼ੀ, ਹੁਕਮ) ਹੀ ਹੈ।

Even this (deprivation) is a sort of Your Gift (Will), O Lord!

**ਬੰਦਿ ਖਲਾਸੀ ਭਾਣੈ ਹੋਇ ॥**

band khalaasee bhaanai ho-i.

ਬੰਦਸ਼ਾਂ (ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਕੈਦ) ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ (ਮੁਕਤੀ, ਮਿਲਣਾ ਜਾਂ ਨਾਹ ਮਿਲਣਾ: ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਦੁਖਾਂ-ਸੁਖਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਭਾਣੇ (ਮਰਜ਼ੀ, ਹੁਕਮ) ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

One gets liberation from the worldly bindings by the Will of God.

**ਹੋਰੁ ਆਖਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥**

hor aakh naa sakai ko-i.

(ਇਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ) ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲ ਨਹੀਂ।

(This is the Will of God), none else has any say in it.

**ਜੇ ਕੋ ਖਾਇਕੁ ਆਖਣਿ ਪਾਇ ॥**

jay ko khaa-ik aakhan paa-i.

ਜੇ ਕੋਈ ਖਾਇਕੁ (ਮੁਰਖ) ਦਖਲ ਦੇਵੇ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ),

If any fool tries to interfere in His Will,

**ਓਹੁ ਜਾਣੈ ਜੇਤੀਆ ਮੁਹਿ ਖਾਇ ॥**

ohu jaanai jaytee-aa muhi khaa-i.

ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਚਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉਤੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਉਹਦੀ ਕੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ – ਬੁਰਾ ਹਾਲ, ਹੁੰਦਾ ਹੈ)।

He realizes the hits (slaps) he bears on his face (How much he gets degraded!).

**ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੇ ਦੇਇ ॥**

aapay jaanai aapay day-i.

ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ (ਕਿਨਹੂੰ ਕਿੰਨਾ ਦੇਣਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਉਹ ਆਪ ਹੀ (ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਅਨੁਸਾਰ) ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

Giver - the Lord, knows (to whom and how much to give) and gives (as per His Kindness).

**ਆਖਹਿ ਸਿ ਭਿ ਕੋਈ ਕੋਇ ॥**

aakhahi si bhi kay-ee kay-i.

ਕੁਝ ਕੁ (ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ) ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਿੰਦੇ ਹਨ (ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ)।

Some understand it (God's Kindness) and say so (That He gives according to His Mercy).

**ਜਿਸ ਨੇ ਬਖਸ਼ੇ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹ ॥**

jis no bakh<sup>h</sup>say sifat saalaah.

(ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ, ਦੁਖ-ਸੁਖ ਇਕ ਬੰਨੇ ਰਹੇ, ਭਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਜਨ-ਬੰਦਗੀ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ,  
(Leave aside pain and pleasure) he to whom the Lord grants His Worship - Praise,

**ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥੨੫॥**

naanak paat<sup>i</sup>saah<sup>e</sup> paat<sup>i</sup>saahu. ||25||

ਨਾਨਕ, ਉਹ ਹੀ (ਅਸਲੀ) ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈ।

Nanak, he is the real king of the kings. ||25||

**ਅਮੁਲ ਗੁਣ ਅਮੁਲ ਵਾਪਾਰ ॥**

amul gun<sup>u</sup> amul vaapaar.

ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਬਿਉਪਾਰ (ਵਿਹਾਰ, ਵਰਤਾਰਾ, ਕਿਰਪਾ) ਅਮੁਲ ਹਨ (ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਅਨਗਿਣਤ ਹਨ)। (ਇਹ ਸਾਰੀ ਪਉੜੀ ਦਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਤੇ ਇਹਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ)।

Priceless are Your merits: virtues, and priceless: countless, are Your dealings: trading (Blessings). (This step – Hymn, tells that God and His Creation are limitless).

**ਅਮੁਲ ਵਾਪਾਰੀਏ ਅਮੁਲ ਭੰਡਾਰ ॥**

amul vaapaaree-ay amul bh<sup>h</sup>andaar.

ਮੁਲ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਹਨ ਤੇਰੇ ਬਿਉਪਾਰੀ (ਨਾਮ ਜਪਣ ਵਾਲੇ) ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹਨ ਤੇਰੇ ਭੰਡਾਰੇ (ਨਾਮ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ)।

Priceless are Your Traders (Those who recite Your Name) and precious are Your Treasures (of Naam - Your Name).

**ਅਮੁਲ ਆਵਹਿ ਅਮੁਲ ਲੈ ਜਾਹਿ ॥**

amul aavahi amul lai jaahi.

ਮੁਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹਨ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਆਉਣ ਵਾਲੇ (ਗੁਰਮੁਖ, ਕੀਮਤੀ ਹਨ, ਅਨਗਿਣਤ ਹਨ), ਅਮੁਲ ਹਨ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ (ਨਾਮ ਦਾ ਸੌਦਾ) ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ।

Priceless are those who come to You (God-Oriented people), and precious are those who get the Goods (Naam – the Name of God) from You.

**ਅਮੁਲ ਭਾਇ ਅਮੁਲਾ ਸਮਾਹਿ ॥**

amul bh<sup>h</sup>aa-i amulaa samaahi.

ਹਰ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਭਾਉ (ਪਰੇਮ), ਅਤੇ ਬੇਮੁੱਲੀ ਹੈ ਤੇਰੇ ਨਾਲ (ਨਾਮ ਦੇ ਨਾਲ) ਲੀਨਤਾ (ਇਕ-ਮਿਕ ਹੋਣਾ)।

Priceless is the love (with You), and precious is the absorption (in Your Name).

**ਅਮੁਲੁ ਧਰਮੁ ਅਮੁਲੁ ਦੀਬਾਣੁ ॥**

amul Dharam amul deebaan.

ਮੁਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ (ਕਮਾਲ ਹੈ) ਤੇਰਾ ਧਰਮ (ਨਯਮ, ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈਂ), ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ (ਕਮਾਲ ਹੈ) ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ (ਹੁਕਮ) ਦੀ।

Priceless is Your Dharm (Dharma – Discipline: all that You do), and priceless is Your Divine Court (Your Will).

**ਅਮੁਲੁ ਤੁਲੁ ਅਮੁਲੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥**

amul tul amul parvaan.

ਕਮਾਲ ਹੈ ਤੇਰਾ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰਖਣਾ (ਦੂਸਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਖ ਤੇ ਪੂਰਾ ਉਤਰਨਾ) ਅਤੇ ਕਮਾਲ ਹੈ ਤੇਰਾ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਵੀ ਕਰ ਲੈਣਾ (ਉਹਦੇ ਦਰ ਤੇ ਪਰਵਾਨ ਹੋਣਾ, ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ)।

A wonder is Your testing of others, and equally a wonder is Your accepting them (Forgiving them).

**ਅਮੁਲੁ ਬਖਸੀਸ ਅਮੁਲੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥**

amul bakhsees amul neesaan.

ਅਮੁਲ (ਕਮਾਲ) ਹਨ ਤੇਰੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਕਿ ਜੋ ਤੇਰੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹਨ।

Wonderful are Your Boons that prove Your existence.

**ਅਮੁਲੁ ਕਰਮੁ ਅਮੁਲੁ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥**

amul karam amul fur-maan.

ਧੰਨ ਹੈ (ਕਮਾਲ ਹੈ, ਅਮੁਲ ਹੈ) ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ (ਮਿਹਰ) ਅਤੇ ਧੰਨ ਹੈ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ।

A wonder is Your Kindness and equally wondrous is Your Hukam (Will, Command).

**ਅਮੁਲੋ ਅਮੁਲੁ ਆਖਿਆ ਨ ਜਾਇ ॥**

amulo amul aakhi-aa naa jaa-i.

ਮੁਲ ਤੋਂ ਪਰੇ (ਇਹ ਵੀ ਕਮਾਲ) ਹੈ, ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

It is not possible to describe the Wonderful (Limitless) Lord,

**ਆਖਿ ਆਖਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥**

aakh aakh rahay liv laa-i.

(ਭਾਵੇਂ ਕਿ) ਆਖਣ ਵਾਲੇ, ਲੀਨਤਾ (ਆਪਣੀ ਮੱਤ-ਬੁਧ ਦੇ ਜ਼ੋਰ) ਦੇ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

Although the people try to describe You single minded (with their wisdom).

**ਆਖਹਿ ਵੇਦ ਪਾਠ ਪੁਰਾਣੁ ॥**

aakhahi vayd paath puraan.

ਵੇਦਾਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰ ਵੀ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਦਸਦੇ ਹਨ। (ਕਿ ਉਹ ਬੇਅੰਤ ਹੈ)।

The Mantras of the Holy Vedas and Puranas also describe (discuss) You.

**ਆਖਹਿ ਪੜੇ ਕਰਹਿ ਵਖਿਆਣ ॥**

aakhahi parhay karehi vakhi-aan.

ਵਿਦਵਾਨ (ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ) ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ (ਦਸਦੇ, ਲੈਕਚਰ ਦਿੰਦੇ) ਹਨ।

The scholars study and discuss You (Give lectures about You).

**ਆਖਹਿ ਬਰਮੇ ਆਖਹਿ ਇੰਦ ॥**

aakhahi bar-may aakhahi ind.

ਬਰਹਮਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰ (ਵਰਗੇ ਦੇਵਤੇ) ਵੀ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

Brahma and Indar also talk about You. (Brahma, Indra - the mythical gods).

**ਆਖਹਿ ਗੋਪੀ ਤੈ ਗੋਵਿੰਦ ॥**

aakhahi gopee tai govind.

ਗੋਪੀਆਂ (ਗੁਆਲਣਾ, ਸਖੀਆਂ) ਅਤੇ ਕਰਿਸ਼ਨ ਤੇਰਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

The milkmaids and Krishan (Playmates of Krishna) talk of You.

**ਆਖਹਿ ਈਸਰ ਆਖਹਿ ਸਿਧ ॥**

aakhahi ee-sar aakhahi siDh.

ਦੇਵਤਾ ਈਸ਼ਰ (ਸ਼ਿਵਜੀ), ਅਤੇ ਸਿਧ (ਪੁੱਜੇ ਹੋਏ ਕਰਾਮਾਤੀ ਮਹਾਤਮਾ) ਭੀ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਦਸਦੇ ਹਨ।

The mythical god Shiv (Shiva), and the Sidh (Sidha – adept, the miracle-men) tell about You.

**ਆਖਹਿ ਕੇਤੇ ਕੀਤੇ ਬੁਧ ॥**

aakhahi kaytay keetay buDh.

ਬੇਅੰਤ ਬੁਧ (ਬੁੱਧੀਮਾਨ, ਵਿਦਵਾਨ, ਗੌਤਮ-ਬੁਧ) ਜੋ ਤੂੰ ਸਾਜੇ (ਬਣਾਏ) ਹਨ, ਇਹ ਵੀ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਦਸਦੇ ਹਨ। ਕਮਾਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਇਹ ਬਣਾਏ ਹਨ ਇਹ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦਸਦੇ ਹਨ।

Your Creation – Budha: learned people (Gautam-Budh, scholars), discuss You.

**ਆਖਹਿ ਦਾਨਵ ਆਖਹਿ ਦੇਵ ॥**

aakhahi daanav aakhahi dayv.

ਦੈਂਤ (ਰਾਖਸ਼ਸ਼) ਅਤੇ ਦੇਵਤੇ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

The demons and gods speak of You. (Sing Your praise).

**ਆਖਹਿ ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸੇਵ ॥**

aakhahi sur nar mun jan sayv.

ਦੇਵਤੇ, ਮਨੁਖ, ਮੋਨੀ (ਚੁੱਪ-ਰਹਿੰਦੇ ਸੰਤ) ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਸੁਭਾ ਵਾਲੇ, ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਦਸਦੇ ਹਨ।

The gods and men, the silent-saints and Your servants (devotees), narrate about You.

**ਕੇਤੇ ਆਖਹਿ ਆਖਣਿ ਪਾਹਿ ॥**

kayṭay aakhahi aakhan paahi.

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਤੈਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪਾਹਿ (ਹੌਂਸਲਾ) ਕਰਦੇ ਹਨ।

A good many attempt to discuss You.

**ਕੇਤੇ ਕਹਿ ਕਹਿ ਉਠਿ ਉਠਿ ਜਾਹਿ ॥**

kayṭay kahi kahi uṭh uṭh jaahi.

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤੈਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਮਰ-ਖੱਪ, ਤੁਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Many depart – die, attempting to describe You.

**ਏਤੇ ਕੀਤੇ ਹੋਰਿ ਕਰੇਹਿ ॥**

ayṭay keeṭay hor karayhi.

ਜਿਤਨੇ ਤੂੰ ਬਣਾਏ ਹਨ, ਜੇ ਇਤਨੇ ਹੋਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦੇਵੇਂ,

If You create as many more as already created,

**ਤਾ ਆਖਿ ਨ ਸਕਹਿ ਕੇਈ ਕੇਇ ॥**

ṭaa aakh naa sakahi kay-ee kay-i.

ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਦਸ ਨਹੀ ਸਕਣਗੇ।

Even then, they will not be able to tell about You.

**ਜੇਵਡੁ ਭਾਵੈ ਤੇਵਡੁ ਹੋਇ ॥**

jayvad bhaavai ṭayvad ho-i.

ਜਿੰਨਾ ਬੇਅੰਤ ਚਾਹੇਂ ਤੂੰ ਉਤਨਾ ਹੀ ਵੱਡਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈਂ।

The Lord becomes limitless (Great) as limitless He wants to be.

**ਨਾਨਕ ਜਾਣੈ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥**

naanak jaanai saachaa so-i.

ਨਾਨਕ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿੱਡਾ ਵੱਡਾ – ਬੇਅੰਤ ਹੈ, ਇਹ ਉਹ ਸੱਚਾ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

Nanak, the True Lord Himself knows how Great (limitless), He is.

**ਜੇ ਕੋ ਆਖੈ ਬੋਲ ਵਿਗਾੜੁ ॥**

jay ko aakhai bolu vigaarh.

ਜੇ ਕੋਈ ਬੋਲ ਵਿਗਾੜ ਕੇ (ਹਉਮੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ) ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਵੀ ਚਾਹੇ,

If, out of ego someone claims that he can describe God,

**ਤਾ ਲਿਖੀਐ ਸਿਰਿ ਗਾਵਾਰਾ ਗਾਵਾਰੁ ॥੨੬॥**

ṭaa likhee-ai sir gaavaaraa gaavaar. ||26||

ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਹਾਂ ਮੂਰਖ ਸਮਝੋ।

Then, take him as a great fool. ||26||

**ਸੋ ਦਰੁ ਕੇਹਾ ਸੋ ਘਰੁ ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਬਹਿ ਸਰਬ ਸਮਾਲੇ ॥**

so dar kayhaa so ghar kayhaa jit bahi sarab samaalay.

ਘਰ-ਦਰਵਾਜ਼ਾ (ਜਹਾਨ) ਕਿਹਾ ਸੁੰਦਰ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਬੈਠ ਕੇ ਤੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈਂ!

Place (World) from where You take care of everyone is beautiful.

**ਵਾਜੇ ਨਾਦ ਅਨੇਕ ਅਸੰਖਾ ਕੇਤੇ ਵਾਵਣਹਾਰੇ ॥**

vaajay naad anayk asankhaa kaytay vaavanhaaray.

ਉੱਥੇ, ਕਰੋੜਾਂ ਸਾਜ਼ (ਨਾਦ - ਸਾਹ ਨਾਲ ਵਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਜ਼) ਗੂੰਜਦੇ-ਵੱਜਦੇ, ਅਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਹੀ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। (ਸਭ ਕੁਝ ਬੇਅੰਤ ਹੈ)।

Countless musical instruments, flutes (played with breath), resound there, and countless are the musicians. (Every thing is unlimited).

**ਕੇਤੇ ਰਾਗ ਪਰੀ ਸਿਉ ਕਹੀਅਨਿ ਕੇਤੇ ਗਾਵਣਹਾਰੇ ॥**

kaytay raag paree si-o kahee-an kaytay gaavanhaaray.

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਰਾਗ, ਪਰੀ (ਰਾਗਨੀਆਂ) ਸਮੇਤ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਨੇਕਾਂ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ!

So many musical measures and sub-measures are rendered, and so many are the singers!

**ਗਾਵਹਿ ਤੁਹਨੋ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਗਾਵੈ ਰਾਜਾ ਧਰਮੁ ਦੁਆਰੇ ॥**

gaavahi tuhno pa-un paanee baisantar gaavai raajaa Dharam du-aaray.

ਹਵਾ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਅੱਗ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਧਰਮਰਾਜ (ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮਿਥਿਹਾਸਿਕ ਦੇਵਤਾ) ਤੇਰੇ ਬੂਹੇ ਉੱਤੇ ਖੜਾ ਤੇਰੀ ਵੱਡਿਆਈ ਕਰਦਾ ਹੈ।

The wind, water and fire praise You, and Dharamraj (the mythical god of Justice) sings Your praise at Your door.

**ਗਾਵਹਿ ਚਿਤੁ ਗੁਪਤੁ ਲਿਖਿ ਜਾਣਹਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਧਰਮੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥**

gaavahi chit gupat likh jaanahi likh likh Dharam veechaaray.

ਚਿਤਰ ਤੇ ਗੁੱਪਤ (ਧਰਮਰਾਜ ਦੇ ਦੂਤ) ਜੋ ਲੇਖਾ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਤੇ ਧਰਮਰਾਜ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਤੇਰਾ ਜੱਸ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ।

Chittar and Guptt (The record keeping angels – messengers of Dharam-Raj) who maintain the records, and based on which Dharam-Raj makes judgments, also sing Your praise.

**ਗਾਵਹਿ ਈਸਰੁ ਬਰਮਾ ਦੇਵੀ ਸੋਹਨਿ ਸਦਾ ਸਵਾਰੇ ॥**

gaavahi eesar bar-maa dayvee sohan sadaa savaaray.

ਤੇਰੇ ਸਵਾਰੇ ਹੋਏ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਮਾਣ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈਂ) ਈਸਰ (ਸ਼ਿਵ ਜੀ), ਬਰਮਾ (ਬਰਹਮਾ) ਅਤੇ ਦੇਵੀ (ਦੇਵੀਆਂ), ਤੈਨੂੰ ਗਾਇਨ ਕਰਦੇ ਸੋਹਣੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। (ਇਹ ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ)।

Your adorned (Honored) gods: Shiva (god of death and destruction), Brahma (god of creation) and goddesses, look nice (Beautiful) singing Your praise.

**ਗਾਵਹਿ ਇੰਦ ਇਦਾਸਣਿ ਬੈਠੇ ਦੇਵਤਿਆ ਦਰਿ ਨਾਲੇ ॥**

gaavahi ind idaasan baithay dayvati-aa dar naalay.

ਤਖਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਇੰਦਰ, ਦੇਵਤਿਆਂ ਸਮੇਤ ਤੇਰੇ ਦਰ ਤੇ (ਤੇਰੇ ਹਜ਼ੂਰ) ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।

The god Indar (Indra) seated on his throne with other gods, sings Your praise.

**ਗਾਵਹਿ ਸਿਧ ਸਮਾਧੀ ਅੰਦਰਿ ਗਾਵਨਿ ਸਾਧ ਵਿਚਾਰੇ ॥**

gaavahi siDh samaaDhee andar gaavan saaDh vichaaray.

ਸਿਧ (ਪੁੱਜੇ ਹੋਏ, ਕਰਮਾਤੀ ਸੰਤ) ਆਪਣੀ ਸਮਾਧੀ (ਧਿਆਨ) ਅੰਦਰ, ਅਤੇ ਸਾਧੂ ਆਪਣੀ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ, ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਹਨ।

The Sidh (the perfect ones, miracle-men) in their meditation, and Sadhu (Saints) in their contemplation, sing Your praise.

**ਗਾਵਨਿ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ ਗਾਵਹਿ ਵੀਰ ਕਰਾਰੇ ॥**

gaavan jatee satee santokhee gaavahi veer karaaray.

ਤੈਨੂੰ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਤੀ (ਪਰਹੇਜ਼ਗਾਰ – ਕਾਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਹੈ), ਸਤੀ (ਸੱਤ ਪੁਰਖ, ਸੱਤਿਆਵਾਨ – ਜੋ ਸੱਚ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ), ਸੰਤੋਖੀ (ਸਬਰ ਵਾਲੇ), ਅਤੇ ਕਰਾਰੇ ਵੀਰ (ਤਕੜੇ ਬਹਾਦੁਰ)।

The Jattee (Abstinent: those with sex-control), Satee (Sincere, truthful), Santokhee (Those with contentment), and fearless warriors, sing Your praise.

**ਗਾਵਨਿ ਪੰਡਿਤ ਪੜਨਿ ਰਖੀਸਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਵੇਦਾ ਨਾਲੇ ॥**

gaavan pandit parhan rakheesar jug jug vaydaa naalay.

ਪੰਡਿਤ (ਵਿਦਵਾਨ) ਅਤੇ ਵੱਡੇ (ਚੋਣਵੇਂ) ਰਿਸ਼ੀ, ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਤੋਂ, ਵੇਦਾਂ ਸਣੇ ਤੇਰਾ ਜੱਸ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਰਿਸ਼ੀ, ਸੱਤ ਕਿਮ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ‘ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ’ – ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨੀ, ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਕਰਤਾ, ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਪਰਚਾਰਕ, ਰਾਜ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਪਰਬੰਧ ਕਰਦੇ, ਬਰਹਮਗਿਆਨੀ, ਸਵੈ-ਕਾਬੂ ਵਾਲੇ (ਆਪੇ, ਕਾਮ, ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ), ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ।

The Pandit (Scholars), Rishi (Learned saints) ) from different periods of time, and Ved (Vedas) sing Your praise. (Rishis are of seven types, called ‘sapat-Rishi’ – authors of Vedas, preachers of Vedas, leaders selected by other Rishis, those watching the working of the king’s court, those with self-control, the scholars of Vedas, and those with the knowledge of God).

**ਗਾਵਹਿ ਮੋਹਣੀਆ ਮਨੁ ਮੋਹਨਿ ਸੁਰਗਾ ਮਛ ਪਇਆਲੇ ॥**

gaavahi mohanee-aa man mohan surgaa machh p-i-aa-lay.

ਮਨ ਨੂੰ ਮੋਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੁੰਦਰੀਆਂ, ਸਵਰਗ, ਮੱਛ (ਧਰਤੀ), ਅਤੇ ਪਤਾਲ (ਪਿਆਲੇ) ਵਿਚ ਵੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

The attractive (captivating, enchanting) beauties sing Your praise in the heaven, on the earth, and in the nether-region.



**ਗਾਵਨਿ ਰਤਨ ਉਪਾਏ ਤੇਰੇ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਲੇ ॥**

gaavan ratan upaa-ay tayray athsath teerath naalay.

ਤੇਰੇ ਬਣਾਏ ਰਤਨ (ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰ, ਮਨ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼, ਮਹਾਪੁਰਸ਼) ਅਠਾਹਟ ਤੀਰਥਾਂ ਸਮੇਤ ਤੈਨੂੰ ਧਿਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਰਤਨ - ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਤਨ ਚੌਦਾਂ ਹਨ। ਮਿਥਿਹਾਸ ਹੈ ਕਿ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅਤੇ ਦੈਂਤਾਂ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਰਿੜਕ ਕੇ 14 ਵਸਤਾਂ ਕਢੀਆਂ - ਅੰਮ੍ਰਿਤ, ਜ਼ਹਿਰ, ਸ਼ਰਾਬ, ਰੰਭਾ ਅਪੱਸਰਾਂ (ਪਰੀ, ਸੁੰਦਰ ਔਰਤ), ਲਛਮੀ (ਧਨ), ਐਰਾਵਤ ਹਾਥੀ, ਉਚੈਸਰਵਾ ਘੋੜਾ, ਕਾਮਧੇਨ ਗਊ, ਕਲਪ ਬਰਿਛ, ਵਗ਼ੈਰਾ। ਭਾਵ ਹੈ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ।

The jewels (Precious stones, things that please, evolved persons) created by You, along with sixty-eight places of pilgrimages, sing Your praise. (Jewels – Rattans. According to the Shastras: ancient literature, the Rattans are 14 in number. The mythology is that gods and devils churned the sea and 14 things came out – Amrit (the drink that bestows immortality), poison, alcohol, fairy named Apachhran, Lachhmi, elephant named Aeravatt, horse named Ouchaaysarva (loud braying), cow named Kamdhaen, and tree named Kalapp etc.)

**ਗਾਵਹਿ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰਾ ਗਾਵਹਿ ਖਾਣੀ ਚਾਰੇ ॥**

gaavahi joDh mahaabal sooraa gaavahi khaanee chaaray.

ਖਾਣੀਆਂ - ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਖੁਦਾਨਾ ਤੋਂ ਉੱਪਜ। ਚਾਰੇ - ਜਮਣ ਦੇ ਚਾਰੇ ਢੰਗ (ਅੰਡਜ: ਆਂਡਿਆਂ ਤੋਂ, ਜੇਰਜ: ਜੇਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਸੇਤਜ: ਧਰਤੀ ਦੀ ਹਵਾੜ, ਪਸੀਨੇ: ਗੰਦ ਤੋਂ, ਉਤਭੁਜ: ਧਰਤੀ ਤੋਂ, ਪੌਦਿਆਂ ਵਾਂਙ)। ਬੜੇ ਤਕੜੇ ਜੋਧੇ, ਬਲਵਾਨ ਬਹਾਦੁਰ, ਖੁਦਾਨਾ ਦੀ ਉੱਪਜ, ਚਾਰੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜਾਨਦਾਰ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤੈਨੂੰ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।

The mighty warriors, super heroes, produce from the mines, and all four types of the living Creation, sing Your praise.

**ਗਾਵਹਿ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਵਰਭੰਡਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਰਖੇ ਧਾਰੇ ॥**

gaavahi khand mandal varbhandaa kar kar rakhay Dhaaray.

ਤੈਨੂੰ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਖੰਡ (ਟੋਟੇ ਧਰਤੀ ਦੇ, ਭਾਵ ਸਾਰੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ), ਮੰਡਲ (ਹਰ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਇਕ ਸੂਰਜ, ਇਕ ਚੰਦ, ਤੇ ਇਕ ਧਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ), ਵਰਭੰਡ (ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ), ਕਿ ਜੋ ਤੂੰ ਬਣਾ ਬਣਾ ਕੇ ਇਕ ਧਾਰ (ਸੂਤਰ, ਨਯਮ) ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ।

All the worlds, solar-systems, and the universe, that You have created and bound in Your Order, chant Your Glories.

**ਸੇਈ ਤੁਧੁਨੋ ਗਾਵਹਿ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਨਿ ਰਤੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਰਸਾਲੇ ॥**

say-ee tuDhuno gaavahi jo tuDh bhaavan ratay tayray bhagat rasaalay.

ਉਹ ਹੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਹਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦਾ ਰਸ (ਆਨੰਦ) ਮਾਣਨ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ।

Only those accepted by You can sing Your praise, and such persons are the devotees who enjoy the Bliss (of Your Name).

ਹੋਰਿ ਕੇਤੇ ਗਾਵਨਿ ਸੇ ਮੈ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਨਿ ਨਾਨਕੁ ਕਿਆ ਵੀਚਾਰੇ ॥

hor kaytay gaavan say mai chit naa aavan naanak ki-aa veechaaray.

ਹੋਰ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਤੈਨੂੰ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਤਾਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਾ ਸਕਦੇ !

Nanak, how many more sing You, how can I contemplate on this, I cannot make an estimate of it!

ਸੋਈ ਸੋਈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚਾ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ॥

so-ee so-ee sadaa sach saahib saachaa saachee naa-ee.

ਉਹ ਸੱਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਇਮ ਹੈ, ਵੱਡੀ ਸਚਾਈ ਉਹ ਆਪ ਤੇ ਉਹਦਾ ਨਾਮ ਹੈ।

Only the Lord is Immortal and the real Truth is He and His Name.

ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਜਾਇ ਨ ਜਾਸੀ ਰਚਨਾ ਜਿਨਿ ਰਚਾਈ ॥

hai bhee hosee jaa-i naa jaasee rachnaa jin rachaa-ee.

ਉਹ ਕਿ ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਹੁਣ ਹੈ ਅਤੇ ਸਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਤੇ ਜਾਏਗਾ ਨਹੀਂ (ਇਹਨੂੰ ਮੌਤ ਨਹੀਂ),।

The One Who has made this Creation, He is, shall ever be, and shall not go away anywhere (will not die, is Immortal).

ਰੰਗੀ ਰੰਗੀ ਭਾਤੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਿਨਸੀ ਮਾਇਆ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ॥

rangee rangee bhaatee kar kar jinsee maa-i-aa jin upaa-ee.

ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਮਾਇਆ (ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ) ਬਣਾਈ ਹੈ।

God has created the Maya (worldly things) in different kinds and styles.

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਜਿਵ ਤਿਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥

kar kar vaykhai keetaa aapnaa jiv tis dee vadi-aa-ee.

ਉਹਨੂੰ ਜਿੱਦਾਂ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਹੈ।

He enjoys His Creation the way He likes it (deems fit).

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥

jo tis bhaavai so-ee karsee hukam naa karna jaa-ee.

ਜਿੱਦਾਂ ਉਹਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਰੇਗਾ, ਕੋਈ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉੱਦਾਂ ਨਹੀਂ ਇੱਦਾਂ ਕਰ।

He will do according to His Pleasure, and nobody can tell (order) Him any thing.

ਸੋ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹਿਬੁ ਨਾਨਕੁ ਰਹਣੁ ਰਜਾਈ ॥੨੭॥

so paatisaahu saahaa paatisaahib naanak rahan rajaa-ee. ||27||

ਉਹ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ (ਬਾਦਸ਼ਾਹ) ਹੈ, ਸ਼ਾਹਾਂ ਦਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਹੈ। ਨਾਨਕ, ਸਭ ਨੂੰ ਉਹਦੀ ਰਜ਼ਾ (ਹੁਕਮ) ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁੱਭਦਾ (ਚੰਗਾ) ਹੈ।

He is the King, King of the kings. Nanak, it behoves (is right) for all to stay under His Will. ||27||

**ਮੁੰਦਾ ਸੰਤੋਖੁ ਸਰਮੁ ਪਤੁ ਝੋਲੀ ਧਿਆਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਬਿਭੂਤਿ ॥**

*mundaa santokh saram pat jholee Dhi-aan kee karahi bibhoot.*

ਹੇ ਜੋਗੀ, ਸੰਤੋਖ ਨੂੰ ਮੁੰਦਰਾਂ, ਮਿਹਨਤ (ਭਜਨ) ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਿੱਪੀ ਤੇ ਝੋਲੀ, ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਟਿਕਾਉਣ ਨੂੰ ਬਿਭੂਤੀ ਬਣਾਉ। ਮੁੰਦਾ - ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ, ਜੋਗੀ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਦੇ ਵਾਲੇ। ਸਰਮੁ - ਮਿਹਨਤ, ਭਜਨ। ਪਤੁ - ਸਿੱਪੀ, ਕਰਮੰਡਲ, ਇਜ਼ਤ। ਝੋਲੀ - ਭੀਖ ਰਖਣ ਦੀ ਥੈਲੀ। ਬਿਭੂਤਿ - ਸੁਆਹ, ਜੋਗੀ ਇਹ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਮਲਦੇ ਹਨ।

O Yogi, make contentment your ear-rings, hard work (worship) your begging-bowl and bag, and concentration on God the ashes (to apply on your body).

**ਖਿੰਥਾ ਕਾਲੁ ਕੁਆਰੀ ਕਾਇਆ ਜੁਗਤਿ ਡੰਡਾ ਪਰਤੀਤਿ ॥**

*khintha kaal ku-aaree kaa-i-aa jugat dan-daa parteet.*

ਮੌਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰਖਣਾ ਤੇਰੀ ਗੋਦੜੀ, ਸਰੀਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਤੇਰਾ ਯੋਗ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ, ਅਤੇ ਰੱਬ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਤੇਰਾ ਡੰਡਾ ਹੋਵੇ। ਕਾਲ - ਮੌਤ; ਖਿੰਥਾ - ਗੋਦੜੀ, ਟਾਕੀਆਂ ਲੱਗੀ ਰਜ਼ਾਈ; ਕੁਆਰੀ ਕਾਇਆ - ਸਰੀਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ। ਕਾਮ, ਕਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ, ਹੰਕਾਰ, ਨੂੰ ਵੱਸ ਰਖਣਾ; ਜੁਗਤਿ - ਤਰੀਕਾ; ਪਰਤੀਤਿ- ਭਰੋਸਾ।

Let the thought of death be your patched quilt, technique of your Yog (Yoga) be maintaining chastity, and your staff (Stick) be the faith in God.

**ਆਈ ਪੰਥੀ ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ ਮਨਿ ਜੀਤੈ ਜਗੁ ਜੀਤੁ ॥**

*aa-ee Panthee sagal jamaatee man jeetai jag jeet.*

ਤੂੰ ਸੱਭ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਾਣ, ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਜਿੱਤਣਾ ਜਗਤ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣਾ ਖਿਆਲ ਕਰ। “ਆਈ-ਪੰਥੀ”- ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਪੰਥ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੱਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਪੰਥੀ - ਪੰਥ, ਇਕ ਕਿਸਮ। ਜਮਾਤੀ - ਇਕੱਠ, ਇਕ ਜਮਾਤ ਦੇ, ਮਿੱਤਰ, ਬਰਾਬਰ, ਆਪਣਾ। ਤੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੇ ਵਰਗਾ ਆਈ-ਪੰਥੀ ਸਮਝ।

Take all the groups belonging to the “Aye Panth” like that of your own i.e. consider all equal (classmates, friends), and deem the mind-control (self control) as conquering the world. (Aye-Panth - a Yogic sect considered to be superior to all other groups. Jamaatee – of the same class or group, equal, friends, your own).

**ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥**

*aadays tisai aadays.*

ਨਿਮਸਕਾਰ ਹੈ ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ,

Bow to the Lord,

**ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੨੮॥**

*aad aneel anaad anaahat jug jug ayko vays. ||28||*

ਕਿ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਮੁਢ-ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ, ਕਿਸੇ ਦਾਗ਼-ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਰਹਿਤ, ਮੁਢ-ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ, ਨਾਸ਼ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਹੈ।

ਆਦਿ -ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ, ਸਭ ਦਾ ਮੁਢ। ਅਨੀਲੁ - ਦਾਗ਼ ਤੋਂ ਰਹਿਤ, ਪਵਿੱਤਰ। ਅਨਾਦਿ - ਆਦਿ, ਮੁਢ, ਸ਼ੁਰੂ

ਤੋਂ ਰਹਿਤ। ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਢ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਦਾ। ਅਨਾਹਤਿ - ਮੌਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ, ਨਾਸ਼ ਰਹਿਤ। ਏਕੋ ਵੇਸ - ਇਕ ਸਰੂਪ, ਬਿਨਾ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ, ਸਦਾ ਇਕ ਰੂਪ ਹੈ।

(Who) is Primal: from the beginning, Pure, free from the beginning, immortal, and without change. (Aad\_ - from the beginning. Aneel - pure. Anaad\_ - timeless: even before the beginning. Anahat\_ - free from hurt, immortal).

**ਭੁਗਤਿ ਗਿਆਨੁ ਦਇਆ ਭੰਡਾਰਣਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਾਜਹਿ ਨਾਦ ॥**

bhugat gi-aan da-i-aa bhan-daaran ghat ghat vaajahi naad.

ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਖਾਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ, ਦਿਆ ਇਹਨਾ ਦੀ ਵਰਤਾਵੀ ਹੈ, (ਸੱਭ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਦਿਆ ਵੰਡ, ਕਿਉਂ ਕਿ) ਨਾਦ (ਪਰਮਾਤਮਾ) ਦੀ ਧੁਨੀ ਸਭਨਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ (ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਭ ਵਿਚ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ)।

ਭੁਗਤਿ - ਚੂਰਮਾ, ਪੰਜੀਰੀ, ਖਾਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ, ਪਦਾਰਥ। ਦਇਆ - ਦਿਆ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼। ਭੰਡਾਰਣ - ਇਹਨਾ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤਾਵੀ। ਨਾਦ - ਦੈਵੀ (ਆਤਮਿਕ) ਆਵਾਜ਼।

Divine knowledge is the food, compassion is its distributor. (Impart Divine-Knowledge and compassion to all, because) the Divine Music is in every heart (God is present in everyone, all are equal).

**ਆਪਿ ਨਾਥੁ ਨਾਥੀ ਸਭ ਜਾ ਕੀ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਅਵਰਾ ਸਾਦ ॥**

aap naath naathee sab jaa kee riDh siDh avraa saad.

ਉਹ ਆਪ ਮਾਲਿਕ ਹੈ (ਨਾਥ) ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਉਹਦੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਹਨ (ਨਾਥੀ - ਉਹਦੀ ਨੁਕੇਲ ਪਈ ਹੈ)। ਵਡਿਆਈ ਪਾ ਲੈਣੀ (ਰਿਧਿ) ਅਤੇ ਕਰਮਾਤੀ (ਸਿਧਿ) ਬਣ ਜਾਣਾ ਐਵੇਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ (ਠਰਕ ਹਨ, ਫਜ਼ੂਲ ਹਨ। ਮਰ ਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਕੁਝ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ)।

He is the Lord and all others are His subordinates. To attain the name, fame and supernatural powers is absurd (On death, nothing worldly goes with soul).

**ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਦੁਇ ਕਾਰ ਚਲਾਵਹਿ ਲੇਖੇ ਆਵਹਿ ਭਾਗ ॥**

sanjog vijog du-i kaar chalaaveh laykhay aavahi bhaag.

ਮਿਲਾਪ ਅਤੇ ਵਿਛੋੜਾ, ਦੋਨੋ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਕਾਰ ਹਨ (ਕੰਮ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ), ਅਤੇ ਕੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (ਦੁਖ ਜਾਂ ਸੁਖ) ਇਹ ਭਾਗਾਂ (ਕਰਮਾ) ਦੇ ਹੱਥ-ਵਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

“Union and separation” is the way of the world (life), and what one gets (pleasure or pain) is the destiny.

**ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥**

aadays tisai aadays.

ਨਿਮਸਕਾਰ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ,

Bow to the Lord,

**ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੨੯॥**

aad aneel anaad anaahat jug jug ayko vays. ||29||

(ਕਿ ਜੋ) ਸਭ ਦਾ ਮੁੱਢ (ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ) ਹੈ, ਪਵਿਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਰੰਭ (ਸ਼ੁਰੂ) ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਨਾਸ਼ ਰਹਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਦਾ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

(He) is the Primal (Cause of every thing), Pure, without beginning, Indestructible, and is Constant (Unchanged). ||29||

**ਏਕਾ ਮਾਈ ਜੁਗਤਿ ਵਿਆਈ ਤਿਨਿ ਚੇਲੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥**

aykaa maa-ee jugat vi-aa-ee tin chaylay parvaan.

(ਆਮ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ) ਇਕ ਮਾਤਾ (ਮਾਇਆ) ਨੇ ਜੁਗਤੀ (ਇਕ ਵੰਗ, ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ) ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ (ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਈ) ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਮੰਨੇ ਹੋਏ ਤਿਨ ਬੱਚੇ ਦਿੱਤ (ਮਿਥਿਹਾਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਤਿਨ ਦੇਵਤੇ ਪਰਗਟੇ),

(The myth is that) the mother (Maya – mundane, the worldly aspect) gave birth to (produced) three approved disciples (Mythology is that three gods came into being to run the world),

**ਇਕੁ ਸੰਸਾਰੀ ਇਕੁ ਭੰਡਾਰੀ ਇਕੁ ਲਾਏ ਦੀਬਾਣੁ ॥**

ik sansaaree ik bhandaaree ik laa-ay deebaana.

ਇਕ ਸੰਸਾਰੀ, ਬਰਹਮਾ – ਰਚਨਵਾਲਾ; ਦੂਜਾ ਭੰਡਾਰੀ, ਵਿਸ਼ਨੂ – ਪਾਲਣ ਵਾਲਾ; ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਦੀਬਾਣੀ, ਸ਼ਿਵ – ਦਰਬਾਰ ਲਾ ਕੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇਣ ਵਾਲਾ (ਮੌਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ, ਤਬਾਹੀ-ਬਰਬਾਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੇਵਤਾ)।

One the creator (Brahma), other to give sustenance (Vishnu), and third the destroyer (Shiva).

**ਜਿਵ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵੈ ਜਿਵ ਹੋਵੈ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥**

jiv tis bhaavai tivai chalaavai jiv hovai furmaan.

(ਭਰ ਸਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ) ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨੂੰ ਭਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਦਾਂ ਉਹ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ) ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ।

(But the truth is that) God runs the world as it pleases Him, and according to His Will.

**ਉਹੁ ਵੇਖੈ ਓਨਾ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ਬਹੁਤਾ ਏਹੁ ਵਿਡਾਣੁ ॥**

o-hu vaykhai o-naa nadar naa aavai bahutaa ayhu vidaan.

ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਭ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ (ਚਲਾਉਂਦਾ, ਸਾਂਭਦਾ, ਪਾਲਦਾ) ਹੈ ਭਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦਿਸਦਾ (ਸਮਝਦੇ) ਨਹੀਂ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੱਭ ਕੁਝ ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਮਾਲ ਦੀ ਗੱਲ!।

God beholds – runs the Creation, but nobody realizes that He makes everything work, this is the wonder!

**ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥**

aadays tisai aadays.

ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ,

Bow to the Lord,

**ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੩੦॥**

aad aneel anaad anaahat jug jug ayko vays. ||30||

ਕਿ ਜੋ ਅਨਾਦਿ (ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ, ਸੱਭ ਦਾ ਮੁੱਢ), ਅਨੀਲ (ਪਵਿਤ੍ਰ), ਅਨਾਦਿ (ਆਰੰਭ-ਰਹਿਤ), ਅਨਾਹਤਿ (ਨਾਸ਼-ਰਹਿਤ), ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਯੁਗਾਂ ਅੰਦਰ ਇਕ ਸਰੂਪ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਬਦਲਦਾ ਨਹੀਂ।

Who is Primal (The source of all), Pure, Without-Beginning, Indestructible, and Unchanged (Constant). ||30||

**ਆਸਣੁ ਲੋਇ ਲੋਇ ਭੰਡਾਰ ॥**

aasan lo-i lo-i bhandaar.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਹਰ ਲੋਇ (ਲੋਅ - ਲੋਕ, ਦੁਨੀਆਵਾਂ) ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਸਣ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰੇ ਟਿਕਾ (ਆਸਣ - ਭਾਵ ਬਣਾ) ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਹਨ (ਰਚਨਾ ਦੇ ਪਾਲਣ ਦਾ ਪਰਬੰਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ)।

(The seat of the Lord), and His storehouses are in all the worlds. (The Lord established His storehouses in all the worlds to take care of His Creation).

**ਜੋ ਕਿਛੁ ਪਾਇਆ ਸੁ ਏਕਾ ਵਾਰ ॥**

jo kichh paa-i-aa su aykaa vaar.

ਇਹਨਾ ਵਿਚ ਜੋ ਉਹਨੇ ਪਾਉਣਾ ਸੀ, ਸੱਭ ਇਕੋ ਵਾਰ ਪਾ ਦਿੱਤਾ (ਇਕੋ ਵਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਸਦਾ ਭਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ)।

Whatever was to be put into them, He did that once for all times (These stay always filled).

**ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥**

kar kar vaykhai sirjanhaar.

ਸੱਭ ਕੁਝ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬਣਾ ਕੇ ਇਹਨੂੰ ਦੇਖ (ਪਾਲ) ਰਿਹਾ ਹੈ।

After creating, the Lord takes care of it (Nurses it. Provisions have been arranged).

**ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਕੀ ਸਾਚੀ ਕਾਰ ॥**

naanak sachay kee saachee kaar.

ਨਾਨਕ, ਸੱਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਕੰਮ ਵੀ ਸੱਚੇ (ਉੱਚੇ-ਸੁੱਚੇ, ਪੂਰਨ) ਹਨ।

Nanak, True (Great, Perfect) are the Undertakings (Works) of the True (Great) Lord.

**ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥**

aad<sub>u</sub>ays t<sub>i</sub>sai aad<sub>u</sub>ays.

ਨਿਮਸਕਾਰ, ਮੇਰੀ ਨਿਮਸਕਾਰ ਹੈ ਉਹਨੂੰ।

Obeisance is to the Lord.

**ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੩੧॥**

aad aneel anaad anaahat<sub>i</sub> jug jug ayko vays. ||31||

ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ (ਸਭ ਦਾ ਮੁੱਢ), ਪਵਿੱਤਰ, ਆਰੰਭ-ਰਹਿਤ, ਮੌਤ-ਰਹਿਤ, ਅਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਇਕ ਰੂਪ (ਰਹਿੰਦਾ) ਹੈ (ਬਦਲਦਾ ਨਹੀਂ)।

He is Primal (Creator of every thing), Pure, without a beginning, Indestructible and Unchanged (The same) throughout the ages (time-periods). ||31||

**ਇਕ ਦੂ ਜੀਭੋ ਲਖ ਹੋਹਿ ਲਖ ਹੋਵਹਿ ਲਖ ਵੀਸ ॥**

ik doo jeebh<sub>o</sub>u lakh hohi lakh hovahi lakh vees.

ਇਸ ਜ਼ਬਾਨ ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਬਣ, ਲੱਖ ਦੀਆਂ ਵੀਹ ਲਖ ਹੋ ਜਾਣ।

The tongue may divide into hundreds of thousands, and these may become two million.

**ਲਖੁ ਲਖੁ ਗੇੜਾ ਆਖੀਅਹਿ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਜਗਦੀਸ ॥**

lakh lakh gayr<sub>h</sub>aa aakhee-ahi ayk naam jagdees.

ਇਹਨਾ ਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਜੀਭ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਖਾਂ ਵਾਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ (ਜਗਤ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

With each tongue, in cycles be recited the Lord's Name millions of times.

**ਏਤੁ ਰਾਹਿ ਪਤਿ ਪਵੜੀਆ ਚੜੀਐ ਹੋਇ ਇਕੀਸ ॥**

ay<sub>t</sub> raahi pat<sub>i</sub> pav<sub>r</sub>hee-aa char<sub>h</sub>ee-ai ho-i ikees.

ਇਹ ਹਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਪਤਿ-ਪਤੀ, ਮਾਲਕ) ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਰਸਤੇ ਦੀਆਂ ਪਾਉੜੀਆਂ, ਅਤੇ ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ (ਬੰਦਗੀ ਕਰਕੇ) ਵੀਹ ਦਾ ਇੱਕੀ ਹੋ ਜਾਈਦਾ ਹੈ (ਮਨੁਖ ਤੋਂ ਦੇਵਤਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਗੁਣ ਹਨ, ਉਹਨਾ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

This (continuous worship of the Lord) is the ladder (Steps) on the way to meet Him, and by going up this (Reciting His Name), one evolves.

**ਸੁਣਿ ਗਲਾ ਆਕਾਸ ਕੀ ਕੀਟਾ ਆਈ ਰੀਸ ॥**

sun galaa aakaas kee keetaa aa-ee rees.

ਅਜਿਹੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ, (ਮਸਕੀਨ, ਨਿਮਾਣੇ) ਕੀੜਿਆਂ (ਆਮ ਬੰਦਿਆਂ) ਨੂੰ ਵੀ ਰੀਸ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨਕਲ ਕਰਨ ਦੀ (ਚਾਉ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਜਨ ਕਰਨ)।

By hearing such high talks (of the outcome of worship), even the insects (common men) get excited to try it (worship).

**ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ ਕੂੜੀ ਕੂੜੈ ਠੀਸ ॥੩੨॥**

naanak nadree paa-ee-ai koorhee koorhai thees. ||32||

(ਸੰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਨਕਲਾਂ, ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਲੱਖਾਂ ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਜਨ ਕਰ ਲਵੋ) ਨਾਨਕ, ਰੱਬ ਦਾ ਮੇਲ ਉਹਦੀ ਮਿਹਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਭਜਨ-ਬੰਦਗੀ ਕਰ ਲਵੋ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਜਿੰਦਾਂ ਕਿ ਇਕ ਝੂਠਾ ਝੂਠੀ ਗੱਪ (ਠੀਸ) ਮਾਰ ਦੇਵੇ ਤੇ ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਸਚਾਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ (ਨਤੀਜਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ, ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਝੂਠਾ ਹੈ), ਇਦਾਂ ਹੀ ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਹਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਭਜਨ ਹੈ।

(You may copy the saints, recite His Name with millions of tongues, but) Nanak, God is obtained by His Grace. Otherwise, however one may worship, the result will be nothing, and it will equal to the false boasting of a liar devoid of truth (with no outcome). ||32||

**ਆਖਣਿ ਜੋਰੁ ਚੁਪੈ ਨਹ ਜੋਰੁ ॥**

aakhan jor chupai neh jor.

ਨਾ ਬੋਲਣ ਦੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਜੋਰ (ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ) ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਵਿਚ। (ਸੱਭ ਰੱਬ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਕੁਝ ਨਹੀਂ)।

It is not in my power to speak, or to keep silent (all is under His Will).

**ਜੋਰੁ ਨ ਮੰਗਣਿ ਦੇਣਿ ਨ ਜੋਰੁ ॥**

jor naa mangan dayn naa jor.

ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਨਾ ਮੰਗਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇਣ ਵਿਚ। (ਇਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ)।

It is not in anyone's power to ask for anything, or to give something to anyone.

**ਜੋਰੁ ਨ ਜੀਵਣਿ ਮਰਣਿ ਨਹ ਜੋਰੁ ॥**

jor naa jeevan maran neh jor.

ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਜਿਉਣ ਦਾ ਬੱਲ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਹੀ ਮਰ ਜਾਣ ਦਾ ਬੱਲ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵੱਸ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।

It is not under my will to live, or to die. There is nothing in my hands.

**ਜੋਰੁ ਨ ਰਾਜਿ ਮਾਲਿ ਮਨਿ ਸੋਰੁ ॥**

jor naa raaj maal man sor.

ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੋਰ (ਸ਼ੋਰ - ਹੰਕਾਰ) ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹਕੂਮਤ ਅਤੇ ਦੌਲਤ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਵੱਸ ਨਹੀਂ।

It is not in my control to acquire power to rule (authority), or wealth that generates commotion (ego) in the mind.

**ਜੋਰੁ ਨ ਸੁਰਤੀ ਗਿਆਨਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥**

jor naa surtee gi-aan veechaar.

ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਹਨ ਸੁਰਤ (ਧਿਆਨ), ਗਿਆਨ, ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ (ਸੁਰਤ ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ,



ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਬਲ ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਸੁਰਤ ਵਿਚ ਰੱਬ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੀ)।

Awareness, knowledge and contemplation are not in my control (Power to deeply contemplate with all the knowledge I may possess, is not under my will).

**ਜੋਰੁ ਨ ਜੁਗਤੀ ਛੁਟੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥**

jor naa jugtee chhutai sansaar.

ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਵੱਸ ਨਹੀ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣਾ (ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ)।

It is not in my power to get liberated from the world (Worldly attachments ) by any means.

**ਜਿਸੁ ਹਥਿ ਜੋਰੁ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸੋਇ ॥**

jis hath jor kar vaykhhai so-i.

ਜਿਸ (ਅਕਾਲਪੁਰਖ) ਦੇ ਹੱਥ ਇਹ ਤਾਕਤ ਹੈ, ਉਹ ਆਪ ਸੱਭ ਕੁਝ ਬਣਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦਾ (ਵੇਖਦਾ) ਹੈ।

The Lord, Who has this Power, creates everything and takes care of (Watches) these.

**ਨਾਨਕ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਨ ਕੋਇ ॥੩੩॥**

naanak utam neech naa ko-i. ||33||

(ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵੱਸ ਕੁਝ ਨਹੀ, ਸੱਭ ਕੁਝ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ) ਨਾਨਕ, ਨਾ ਕੋਈ ਉੱਤਮ - ਉੱਚਾ, ਸਿਆਣਾ, ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਨੀਚ - ਨੀਵਾਂ, ਮੱਤ-ਹੀਣ।

ਕੁਝ ਪਾ ਲੈਣ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਚਤੁਰਾਈ ਨਹੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਸਮਝੇ ਕਿ ਉਹ ਸਿਆਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਦੇ ਨਾਲ ਸਭ ਕੁਝ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੋਚੇ ਕਿ ਦੂਸਰਾ ਆਪਣੀ ਬੇਅਕਲੀ ਕਾਰਣ ਸਫਲ ਨਹੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਐਵੇਂ ਖਿਆਲ ਹੀ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵੱਸ ਕੁਝ ਨਹੀ, ਸਭ ਕੁਝ ਰੱਬ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ। ਸੋ, ਸਾਰੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ, ਨਾ ਕੋਈ ਚਾਤੁਰ ਹੈ, ਨਾ ਕੋਈ ਮੂਰਖ।

(Only God is the Doer, nothing is in the power of anyone, and so) Nanak, there is none high (wise) and none low (fool). ||33||

**ਰਾਤੀ ਰੁਤੀ ਥਿਤੀ ਵਾਰ ॥**

raattee ruttee thittee vaar,

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਰਾਤਾਂ, ਮੌਸਮ, ਥਿੱਤਾਂ (ਚੰਦ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਦਿਨ), ਵਾਰ (ਹਫਤੇ ਦੇ ਦਿਨ),

Nights, seasons, lunar-days, weekdays,

**ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਪਾਤਾਲ ॥**

pavana paanee agnee paataal,

ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਅੱਗ ਤੇ ਪਾਤਾਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ।

Wind, water, fire and nether worlds, were created by the Lord.

**ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਥਾਪਿ ਰਖੀ ਧਰਮ ਸਾਲ ॥**

tis vich Dhartee thaap rakhee Dharam saal.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇਹਨਾ ਦੇ ਵਿਚ ਧਰਤੀ (ਜ਼ਮੀਨ, ਦੁਨੀਆਂ), ਕਿ ਜੋ ਧਰਮ (ਨੇਕੀ, ਭਜਨ) ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਹੈ, ਟਿਕਾ ਦਿੱਤੀ।

In the midst of these, He set the earth (world) as the place to practice Dharam (Dharma – virtues, and the recitation of His Name).

**ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਜੀਅ ਜੁਗਤਿ ਕੇ ਰੰਗ ॥**

tis vich jee-a jugat kay rang.

ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ, ਰੰਗਬਰੰਗੀ ਜੁਗਤੀ (ਜੀਵਨ-ਜਾਚ) ਵਾਲੇ ਜੀਅ-ਜੰਤ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ,

Therein, He created various beings with different living-modes,

**ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤ ॥**

tin kay naam anayk anant.

(ਕਿ) ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਨਗਿਣਤ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਹਨ। (ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ)।

(And) their names are uncountable and limitless.

**ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ ਹੋਇ ਵੀਚਾਰੁ ॥**

karmee karmee ho-i veechaar.

(ਇਹਨਾ ਜੀਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਨਾਮ ਇਕ ਬੰਨੇ ਰਹੇ), ਗੱਲ ਤਾਂ ਮਕੁੱਦੀ ਹੈ ਇਹਨਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ-ਕਰਮਾਂ (ਕਿਸਮਤ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ) ਤੇ,

(Leave aside their names and kinds), these are judged according to their deeds and destiny (His Kindness),

**ਸਚਾ ਆਪਿ ਸਚਾ ਦਰਬਾਰੁ ॥**

sachaa aap sachaa darbaar.

(ਕਿਉਂ ਕਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਸੱਚ ਵਰਤਦਾ ਹੈ।

(Because) in the Court of the True Lord, only the Truth is considered.

**ਤਿਥੈ ਸੋਹਨਿ ਪੰਚ ਪਰਵਾਣੁ ॥**

tithai sohan panch parvaan.

ਉਥੇ (ਉਸ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ) ਜੋ (ਸਚਾਈ ਕਰਕੇ) ਰੱਬ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ (ਪਰਵਾਣ, ਗੁਰਮੁਖ ਹਨ) ਉਹ ਹੀ ਸਜਦੇ (ਬੈਠਦੇ) ਹਨ।

There (In His Court) only the accepted ones (His devotees) stay,

**ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ ਪਵੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥**

nadree karam pavai neesaan.

(ਭਰ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲਈ) ਉਹਦੀ ਮਿਹਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਦੇ ਕਰਮਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ (ਮੁਹਰ, ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਪਹਿਚਾਣਨ ਦੀ) ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

(And for their permission to enter that Place) they are bestowed with the mark of identity due to the Kindness (Benevolence) of the Lord and their own destiny (Good deeds create good luck).

**ਕਚ ਪਕਾਈ ਓਥੈ ਪਾਇ ॥**

kach pakaa-ee o-thai paa-i.

ਕੱਚੇ (ਮਾੜੇ) ਅਤੇ ਪੱਕੇ (ਚੰਗੇ) ਉਥੇ (ਉਸ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ) ਪਰਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ,

The ordinary and the elevated (advanced) ones are tested (decided, judged) there (In His Court),

**ਨਾਨਕ ਗਇਆ ਜਾਪੈ ਜਾਇ ॥੩੪॥**

naanak ga-i-aa jaapai jaa-i. ||34||

(ਅਤੇ) ਨਾਨਕ, (ਆਪਣੀ ਇਸ ਕੱਚ ਤੇ ਪੱਕ ਦਾ ਪਤਾ) ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ (ਉਹਦੇ ਦਰਬਾਰ) ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਕੇ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। (ਉਥੇ ਪਰਖ ਹੋਣ ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਗਤ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ)।

(And) Nanak, this (status of the person - ordinary or elevated) is known at that Place (His Court). ||34||

**ਧਰਮ ਖੰਡ ਕਾ ਏਹੋ ਧਰਮੁ ॥**

Dharam khand kaa ayho Dharam.

(ਉੱਪਰ ਦਸਿਆ) ਧਰਮ ਦੇ ਮੰਡਲ ਦਾ (ਸਚਾਈ ਦੇ ਘਰ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ) ਇਹ ਹੀ ਧਰਮ (ਅਸੂਲ) ਹੈ।

(Aforesaid) is the Level of the Right-Doing (Truthfulness of the Man), and of the Kindness of the Lord.

**ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਕਾ ਆਖਹੁ ਕਰਮੁ ॥**

gi-aan khand kaa aakhahu karam.

(ਹੁਣ) ਗਿਆਨ ਦੇ ਮੰਡਲ (ਪਉੜੀ) ਦਾ ਕਰਮ (ਕਰਤਬ, ਕਰਨੀ, ਅਸੂਲ) ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। (ਇਹ ਸਾਰੀ ਪਾਉੜੀ ਦਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ – ਸੂਰਜ, ਚੰਦ, ਧਰਤੀਆਂ, ਬਰਹਮਾ, ਵਿਸ਼ਨੂ, ਸ਼ਿਵ, ਕਰਿਸ਼ਨ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਭ ਕੁਝ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਅਨੇਕ ਹਨ)।

(Now), here is the description of the doings of the Level (Realm) of Knowledge. (Whole of this step – Hymn, gives the awareness that the Creation of the Lord is limitless).

**ਕੇਤੇ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਵੈਸੰਤਰ ਕੇਤੇ ਕਾਨ ਮਹੇਸ ॥**

kaytay pavan paanee vaisantar kaytay kaan mahays.

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਹਨ ਹਵਾਵਾਂ, ਪਾਣੀ, ਅੱਗਾਂ, ਕਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ।

Many are wind, water, fire, Krishana and Shiva.

**ਕੇਤੇ ਬਰਮੇ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਅਹਿ ਰੂਪ ਰੰਗ ਕੇ ਵੇਸ ॥**

kayṭay barmay ghaarhat gharhee-ahi roop rang kay vays.

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਹਨ ਬਰਹਮਾ (ਬਰਹਮਾ ਵਰਗੇ ਦੇਵਤੇ) ਜੋ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੀ ਰਚਨਾ ਕਰਦੇ ਦਸੀਦੇ ਹਨ।

There are many Brahmas (the mythical gods of creation) busy with the creation of different colors and kinds.

**ਕੇਤੀਆ ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਮੇਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਧੂ ਉਪਦੇਸ ॥**

kayṭee-aa karam bhoomee mayr kayṭay kayṭay Dhoo updays.

ਕਈ ਹਨ ਕਰਮ-ਭੂਮੀਆਂ ਅਤੇ ਪਹਾੜ (ਦੁਨੀਆਵਾਂ, ਪਹਾੜ, ਕਿ ਜਿਥੇ ਆ ਕੇ ਚੰਗੇ-ਮੰਦੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਲੇਖੇ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।), ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਹਨ ਧਰੂ ਵਰਗੇ ਭਗਤਾਂ ਦੇ (ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ) ਉਪਦੇਸ (ਸਿੱਖਿਆ)। (ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀ)।

Numberless are the earths and the mountains (to work out destinies, for doing the virtuous deeds – recitation of the Name of God), and numberless are the ‘Dhru-like’ instructions (Sermons given by or to the saint Dhru. There is no limit to any thing).

**ਕੇਤੇ ਇੰਦ ਚੰਦ ਸੂਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਮੰਡਲ ਦੇਸ ॥**

kayṭay ind chand soor kayṭay kayṭay mandal days.

ਅਨਗਿਣਤ ਹਨ ਇੰਦਰ ਦੇਵਤੇ, ਚੰਦਰਮੇ ਅਤੇ ਸੂਰਜ, ਅਨਗਿਣਤ ਹਨ ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਮੰਡਲ (ਸੂਰਜ, ਚੰਦ, ਧਰਤੀ, ਅਤੇ ਤਾਰੇ, ਮਿਲਕੇ ਇਕ ਮੰਡਲ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ)।

Numberless are Indar (gods like Indra), the moons and suns, numberless are the universes - solar-systems.

**ਕੇਤੇ ਸਿਧ ਬੁਧ ਨਾਥ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਦੇਵੀ ਵੇਸ ॥**

kayṭay siDh buDh naath kayṭay kayṭay dayvee vays.

ਬੇਅੰਤ ਹਨ ਸਿਧ (ਪੂਰਨ ਸੰਤ, ਕਰਾਮਾਤੀ), ਬੁਧ (ਗੌਤਮ ਬੁਧ, ਗਿਆਨਵਾਨ, ਵਿਦਵਾਨ), ਨਾਥ (ਯੋਗੀ), ਅਤੇ ਅਨਗਿਣਤ ਹਨ ਦੇਵੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਵਾਲੀਆਂ (ਦੇਵੀਆਂ)।

Innumerable are the Sidh (Adepts), Budh (Gautam Budh, the wise ones), Nath (Yogi), and numberless are the goddesses of different forms.

**ਕੇਤੇ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਮੁਨਿ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਰਤਨ ਸਮੁੰਦ ॥**

kayṭay dayv daanav mun kayṭay kayṭay raṭan samund.

ਕਿੰਨੇ ਹਨ ਦੇਵਤੇ, ਰਾਖਸ਼ਸ਼, ਮੋਨਧਾਰੀ (ਚੁੱਪ-ਧਾਰੀ ਸੰਤ), ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਹਨ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਰਤਨ (ਜਵਾਹਰ, ਗੁਰਮੁਖ)।

Many are gods, demons, and silent-sages, many are oceans and jewels (Precious stones, God-Oriented people).

**ਕੇਤੀਆ ਖਾਣੀ ਕੇਤੀਆ ਬਾਣੀ ਕੇਤੇ ਪਾਤ ਨਰਿੰਦ ॥**

kaytee-aa khaanee kaytee-aa baanee kaytay paat narind.

ਕਿੰਨੀਆਂ ਹਨ ਖੁਦਾਨਾਂ, ਬੋਲੀਆਂ (ਅਲਗ ਅਲਗ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਨੁਖ), ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਹਨ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਤੇ ਰਾਜੇ?

Numberless are mines, languages (The people), and many are rulers and kings.

**ਕੇਤੀਆ ਸੁਰਤੀ ਸੇਵਕ ਕੇਤੇ ਨਾਨਕ ਅੰਤੁ ਨ ਅੰਤੁ ॥੩੫॥**

kaytee-aa surtee sayvak kaytay naanak ant naa ant. ||35||

ਬੇਅੰਤ ਹਨ ਸੁਰਤੇ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਵ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ), ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਹਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸੇਵਕ! ਨਾਨਕ, ਇਸ ਦਾ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ) ਅੰਤ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

How many are (countless) the practitioners of focusing attention on God and how many are (numberless) devoted to the Divine service? Nanak, there is no limit to all such things (the Creation). ||35||

**ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਮਹਿ ਗਿਆਨੁ ਪਰਚੰਡੁ ॥**

gi-aan khand mahi gi-aan parchand.

ਗਿਆਨ (ਜਾਣਕਾਰੀ) ਦੇ ਮੰਡਲ (ਪੜਾ, ਥਾਂ, ਪਉੜੀ) ਵਿਚ ਗਿਆਨ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ-ਗਿਆਨ) ਪਰਚੰਡ (ਭੜਕਦਾ, ਜ਼ੋਰ ਤੇ) ਹੈ।

At the level of the Divine-Knowledge, this Knowledge (Realization of God) is everything (it reigns supreme).

**ਤਿਥੈ ਨਾਦ ਬਿਨੋਦ ਕੋਡ ਅਨੰਦੁ ॥**

tithai naad binod kod anand.

ਉਥੇ, ਨਾਦ (ਇਲਾਹੀ-ਧੁਨੀ, ਆਵਾਜ਼, ਵਾਜੇ), ਬਿਨੋਦ (ਤਮਾਸ਼ੇ), ਕੋਡ (ਕੌਤਕ, ਆਤਮਕ ਝਲਕੀਆਂ) ਅਤੇ ਅਨੰਦ (ਖੁਸ਼ੀਆਂ) ਹਨ।

At this place - level, there is Celestial (Divine) Sound, Plays (performances, spiritual surprises, spiritual scenes or experiences, miracles), and Joy.

**ਸਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪੁ ॥**

saram khand kee baanee roop.

ਸਰਮ (ਮਿਹਨਤ, ਆਤਮਕ-ਉੱਦਮ, ਨਾਮ-ਜਾਪ) ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਡਲ (ਥਾਂ, ਮਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ) ਦੀ ਬੋਲੀ (ਬਣਤਰ, ਹਾਲਤ, ਚਲਨ) ਬੜੀ ਸੋਹਣੀ ਹੈ (ਢੰਗ-ਤਰੀਕਾ ਹੀ ਬੜਾ ਸੋਹਣਾ ਹੈ)।

The way (method, dealing) at the Level of Deeds – actions: spiritual effort (Worship), is charming (beautiful, alluring).

**ਤਿਥੈ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਐ ਬਹੁਤੁ ਅਨੂਪੁ ॥**

tithai ghaarhat gharhee-ai bahut anoop.

ਉਥੇ ਬੜੀ ਅਨੂਪ (ਅਜਬ, ਸੋਹਣੀ) ਘਾੜਤ ਘੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਬੰਦਗੀ, ਨਾਮ-ਜਾਪ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ ਨੂੰ ਸੋਹਣਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਮ-ਜਾਪ ਦਾ ਚਾਉ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

There, (by virtue of the worship) the mind is given a beautiful shape (The mind

gets evolved, advanced. The eagerness for worship arises, awakens).

**ਤਾ ਕੀਆ ਗਲਾ ਕਥੀਆ ਨਾ ਜਾਹਿ ॥**

tāa kee-aa galaa kathee-aa naa jaahi.

ਉਸ ਥਾਂ (ਮੰਡਲ – ਮਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ) ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ-ਦਸਣਾ ਬੜਾ ਔਖਾ ਹੈ।

It is very hard to tell or say anything about this Place (this state of mind).

**ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਇ ॥**

jay ko kahai pichhai pachhu-tāa-i.

ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਥਾਂ ਬਾਰੇ (ਭਜਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ) ਦਸਣਾ ਚਾਹੇ, ਉਹਨੂੰ ਪਛੁਤਾਵਾ ਹੀ ਹੋਵੇ ਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਿਆ।

If any one tries to describe this Place (State of the worshipping mind), he shall repent that he could not tell anything.

**ਤਿਥੈ ਘੜੀਐ ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ॥**

tithai gharhee-ai surat mat man buDh.

ਉੱਥੇ, (ਉਸ ਮੰਡਲ – ਮਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤੇ) ਸੁਰਤ (ਚੇਤਨ ਮਨ, ਜਾਗਦਾ ਮਨ, ਸਮਝ), ਮੱਤ (ਅਕਲ), ਮਨ ਅਤੇ ਬੁਧ (ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ) ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਉਂ ਘੜ (ਸੋਹਣੇ ਬਣਾ) ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (ਸੁਰਤ, ਮੱਤ ਅਤੇ ਬੁਧ ਵਿਚ ਨਾਮ ਵੱਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

There (In that state of mind), consciousness, intellect, mind and understanding (wisdom) are given a new shape (Get evolved due to worship. The desire for meditation awakens).

**ਤਿਥੈ ਘੜੀਐ ਸੁਰਾ ਸਿਧਾ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥੩੬॥**

tithai gharhee-ai suraa siDhaa kee suDh. ||36||

ਉੱਥੇ, (ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਉਸ ਮੰਡਲ ਤੇ) ਦੇਵਤਿਆਂ (ਨੇਕ ਬੰਦਿਆਂ), ਅਤੇ ਸਿਧਾਂ (ਆਤਮਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲਿਆਂ) ਦੀ ਸੁਰਤੀ ਸੰਵਾਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾ ਦੇ ਮਨਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਫਲ ਜਾਣ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਤਨਾ ਆਤਮਕ ਬਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਭਜਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਜੁੜਦੇ ਹਨ)।

There (In this mental region of worship) the gods (evolved persons) and Sidhs (adepts) attain more of knowledge, the Truth gets known further, and realization is attained. (One gains the knowledge of the mental state of the gods and adepts that worship makes a man spiritually perfect, and due to this one takes to worship more intensely) ||36||

**ਕਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋਰੁ ॥**

karam khand kee baanee jor.

ਕਰਮ-ਖੰਡ (ਮਨੁਖ ਦਾ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਦਾ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦਾ ਮੰਡਲ), ਦੀ ਬਾਣੀ (ਚਲਨ) ਜੋਰ (ਮਿਹਨਤ, ਨਾਮ-ਜਾਪ) ਹੈ। (ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਗੱਲ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ 'ਜੋਰ' ਦੀ। ਉਹਦੀ ਕਿਰਪਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਕਰਮ (ਕੰਮ) ਕਰਕੇ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮਿਹਨਤ ਹੈ ਬੰਦਗੀ, ਵਿਹਾਰ, ਕੰਮ-ਕਾਰ,

ਨੇਕ ਕਮਾਈ: ਆਮਦਨ, ਨਿਸ਼ਕਾਮ-ਸੇਵਾ, ਨੇਕੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ। ਇਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼: ਕਰਮ, ਹੁਕਮ, ਦੀ ਖੇਡ ਹੈ।

At the mental Level of His Grace, the rule is His Own Power - Kindness, His Will. (To gain His Kindness the man has to do hard work – do worship i.e. recitation of the Name of God, offer selfless-service, practice virtues, and adopt ethical worldly activities).

**ਤਿਥੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਹੋਰੁ ॥**

tithai hor naa ko-ee hor.

ਇਸ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਹੀ ਹਨ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਹੈ (ਸਮਝੋ ਕਿ ਉਥੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ),

At this level are those hard workers (saints) who have been blessed by God (It is like only God being there and none else),

**ਤਿਥੈ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰ ॥**

tithai joDh mahaabal soor.

ਇਹ ਹਨ (ਕਿ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ) ਜੋਧੇ, ਤਾਕਤਵਰ, ਸੂਰਮੇ (ਬਹਾਦਰ) ਹਨ (ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਡਰ ਦੇ, ਤਕੜੇ ਹੋ ਕਿ ਬੰਦਗੀ, ਨੇਕੀ, ਸੇਵਾ, ਕਰਦੇ ਹਨ)।

And these (with mental strength blessed by the Lord) are the real warriors, brave people, and heroes (The people who are virtuous, dedicated to selfless service etc. and worship God boldly without any fear).

**ਤਿਨ ਮਹਿ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰ ॥**

tin mahi raam rahi-aa bharpoor.

ਉਹਨਾ (ਇਹੋ ਜਿਹਾਂ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਪਰੇਮ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

They are filled with the love of God.

**ਤਿਥੈ ਸੀਤੋ ਸੀਤਾ ਮਹਿਮਾ ਮਾਹਿ ॥**

tithai seeṭo seeṭaa mahimaa maahi.

ਉੱਥੇ (ਮਨ ਦੀ ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ) ਉਹ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਗੂਹੜੇ ਸੀਤੇ ਹੋਏ (ਜੁੜੇ ਹੋਏ, ਲੀਨ) ਹਨ।

At this mental level, they are set with a single mind at the remembrance of the Lord.

**ਤਾ ਕੇ ਰੂਪ ਨ ਕਥਨੇ ਜਾਹਿ ॥**

taa kay roop naa kathnay jaahi.

ਉਹਨਾ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਇਤਨੀ ਹੈ (ਪਵਿੱਤਰ ਮਨ) ਕਿ ਦੱਸੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ।

It is hard to tell the beauty of (the purity of) their minds.

ਨਾ ਓਹਿ ਮਰਹਿ ਨ ਠਾਗੇ ਜਾਹਿ ॥

naa o-hi mareh naa thaagay jaahe.

ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਨਾ ਮਰਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਠੱਗੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ,

ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ। ਉਹਨਾ ਦਾ ਨਾਮ-ਧਨ ਕੋਈ ਠੱਗ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ – ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਕੁਰਾਹੇ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ।

Such people do not die or get cheated. (spiritual death. They entertain no fear of death. None can deprive them of their treasure of God's Name – no one can mislead them),

ਜਿਨ ਕੈ ਰਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

jīn kai raam vasai man maahi.

ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਸਦਾ ਹੈ,

Those who have set their minds on God.

ਤਿਥੈ ਭਗਤ ਵਸਹਿ ਕੇ ਲੋਅ ॥

tīthai bhagat vasahi kay lo-a.

ਉਥੇ, ਕਈ ਦੁਨੀਆਵਾਂ ਦੇ ਭਗਤ ਵੱਸਦੇ (ਰਹਿੰਦੇ) ਹਨ।

ਇਸ ਮੰਡਲ ਵਿਚ, ਸੰਸਾਰਾਂ – ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਧਰਮਾਂ-ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੋਰ ਮੱਤਾਂ-ਭੇਦਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਹਾਤਮਾ, ਮਨ ਦੀ ਇਕੋ ਹੀ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਉੱਚੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਮਝੋ ਕਿ ਇਕੋ ਹੀ ਥਾਂ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਇਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹਨ, ਭਗਤੀ ਦੇ ਇਕੋ ਹੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਹਨ।

There, the saints of many worlds live together. (In that high state of mind, the saints of different places, faiths and thoughts, are presumed to stay at one and the same level – one place (as all of them are at the same elevated mental level of God-Orientation).

ਕਰਹਿ ਅਨੰਦੁ ਸਚਾ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥

karahi anand sachaa man so-i.

ਸੱਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਹਨਾ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

God being in their minds, they stay in the state of joy.

ਸਚ ਖੰਡਿ ਵਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

sach khand vasai nirankaar.

ਸੱਚ-ਖੰਡ (ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਮੰਡਲ, ਮਨ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਦੀ ਅਵਸਥਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਕਾਰ (ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ਕਲ-ਸੂਰਤ ਨਹੀਂ, ਭਾਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

In “Sach-Khand” lives Nirankar.” (Sach-Khand – Heaven. This is the “Region of Truth” - the mental state of worship. Nirankar - the Formless Lord. Nirankar resides in the absolutely pure mind).



**ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥**

kar kar vaykhai nadar nihaal.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਹ ਰਚਨਾ ਕਰਕੇ (ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਭਗਤੀ-ਭਾਵ ਵਾਲੀ ਅਵਸਥਾ ਬਣਾ ਕੇ), ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਮਿਹਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਖ ਕੇ ਨਿਹਾਲ (ਸ਼ਾਂਤੀ ਭਰੀ ਖੁਸ਼ੀ) ਕਰਦਾ ਹੈ (ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ, ਪਾਲਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ)।

After His Creation, God watches It with His Benevolence (Takes care of it. Putting His love into the minds of devotees, He blesses them with delightful-ecstasy. Takes care of them. Provides them with their needs. Unites them with Him ).

**ਤਿਥੈ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਵਰਭੰਡ ॥**

tithai khand mandal varbhand.

ਉਸ ਮੰਡਲ (ਮਨ ਦੀ ਉੱਚ ਅਵਸਥਾ) ਵਿੱਚ (ਗੁਰਮੁਖ ਨੂੰ) ਸਾਰੇ ਖੰਡਾਂ - ਧਰਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ: ਮਹਾਦੀਪ), ਮੰਡਲਾਂ - ਪੱਧਰਾਂ - ਸੂਰਜ-ਮੰਡਲ, ਵਗ਼ੈਰਾ, ਅਤੇ ਵਰਭੰਡਾਂ - ਬਰਹਿਮੰਡਾਂ, ਸੰਸਾਰਾਂ, ਦਾ ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉੱਚੀ ਆਤਮਿਕ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ, ਆਤਮਿਕ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀ ਰਚਨਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਹਰ ਥਾਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ।

In that region (elevated mental state), there are continents, worlds, solar systems (The devotee gains the knowledge of the Creation of God - he becomes spiritually advanced. He realizes that God is the Creator and He is present everywhere and in everything).

**ਜੇ ਕੋ ਕਥੈ ਤ ਅੰਤ ਨ ਅੰਤ ॥**

jay ko kathai taa ant naa ant.

ਜੇ ਕੋਈ ਲੇਖਾ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੇ (ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਤੇ ਇਹਦੀ ਰਚਨਾ ਕਿੱਡੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦਾ ਇਹਨੂੰ ਗਿਆਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ) ਤਾਂ ਭਾਈ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ!

If someone tries to describe His Creation (claims that he has attained His knowledge), there is no limit to it (Creation).

**ਤਿਥੈ ਲੋਅ ਲੋਅ ਆਕਾਰ ॥**

tithai lo-a lo-a aakaar.

ਉਥੇ (ਰੱਬ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ, ਭਗਤ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ) ਬੇਅੰਤ ਸੰਸਾਰਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ, ਰਚਨਾ ਹੈ।

ਭਗਤ ਨੂੰ ਇਹਨਾ ਦਾ - ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਖੇਡ ਦਾ, ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਹਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬੇਅੰਤ ਹੈ, ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਸਦਾ ਹੈ।

There (In His Creation, in that state of the mind of the saint) are innumerable universes, and limitless Creation (The devotee attains awareness that the Creation and its Creator: God, are limitless).

**ਜਿਵ ਜਿਵ ਹੁਕਮੁ ਤਿਵੈ ਤਿਵ ਕਾਰ ॥**

jiv jiv hukam tivai tiv kaar.

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਚਲਦਾ ਹੈ (ਸੱਭ ਉਹਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਬੰਦਗੀ, ਗਿਆਨ, ਸੱਭ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ)।

Every thing happens according to the Will of God (May be it is His worship or the knowledge of His Creation to the devotee).

**ਵੇਖੈ ਵਿਗਸੈ ਕਰਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥**

vaykhai vigsai kar veechaar.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣਾ ਕੀਤਾ ਦੇਖ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਕੀਤੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ)।

This is the Lord who takes care of His Creation, with pleasure.

**ਨਾਨਕ ਕਥਨਾ ਕਰੜਾ ਸਾਰੁ ॥੩੭॥**

naanak kathnaa karrhaa saar. ||37||

ਨਾਨਕ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ (ਕੰਮਾਂ, ਰਚਨਾ, ਕਿਰਪਾ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਡਿਆਈਆਂ) ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਬੜੀ ਔਖੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਦਾਂ ਸਖਤ ਸਾਰ (ਲੋਹਾ) ਖਾਣਾ ਹੋਵੇ।

Nanak, to describe His Creation, Qualities, Kindness and Greatness is as difficult as eating steel. ||37||

**ਜਤੁ ਪਾਹਾਰਾ ਧੀਰਜੁ ਸੁਨਿਆਰੁ ॥**

jat paahaaraa Dheeraj suni-aar.

ਜੱਤ (ਬਰਹਮਚਰਜ, ਸਵੈ-ਕਾਬੂ, ਕਾਮ ਉੱਤੇ ਜਿਤ) ਭੱਠੀ, ਧੀਰਜ (ਸਬਰ) ਸੁਨਿਆਰਾ ਹੈ।

Let abstinence (self-control) be the furnace, and patience the goldsmith.

**ਅਹਰਣਿ ਮਤਿ ਵੇਦੁ ਹਥੀਆਰੁ ॥**

ah-ran mat vayd hathee-aar.

ਅਕਲ (ਸਮਝ) ਅਹਰਣ (ਜਿਸ ਲੋਹੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਲੋਹਾ ਕੁੱਟਦੇ ਹਨ) ਹੈ, ਵੇਦ (ਗਿਆਨ) ਹਥਿਆਰ ਹਨ।

Let wisdom be the anvil, Divine-Knowledge the tools.

**ਭਉ ਖਲਾ ਅਗਨਿ ਤਪ ਤਾਉ ॥**

bh-a-o khalaag an tap taa-o.

ਰੱਬ ਦਾ ਡਰ ਖੱਲ (ਧੌਂਕਣੀ) ਹੈ, ਅਤੇ ਤਪੱਸਿਆ (ਭਜਨ-ਬੰਦਗੀ) ਹੈ ਅੱਗ (ਇਸ ਭੱਠੀ ਵਿਚ)।

Let God's Fear be the bellows, and penance (worship) the fire.

**ਭਾਂਡਾ ਭਾਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਿਤੁ ਢਾਲਿ ॥**

bhaa<sup>N</sup>daa bhaa-o amrit tit dhaal.

ਭਾਂਡਾ (ਕੁਠਾਲੀ) ਹੈ (ਰੱਬ ਉੱਤੇ) ਸ਼ਰਧਾ-ਪਰੇਮ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨੂੰ ਢਾਲ (ਢਲਾਈ ਕਰ, ਗਾਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਣਾ, ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜ)।

Let the love (of God) be the Crucible, and in this melt the Amrit (Prepare Amrit i.e. set God in the mind - recite the Name of God).

**ਘੜੀਐ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲ ॥**

gharhee-ai sabad sachee taksaal.

ਇਸ (ਉੱਤੇ ਦੱਸੀ) ਸੱਚੀ ਟਕਸਾਲ ਵਿਚ, ਸ਼ਬਦ (ਨਾਮ) ਘੜਿਆ (ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ) ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਨਾਮ-ਜਾਪ ਦੇ ਵਿਚ ਲੀਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ)।

Thus (described above), in this "True-Mint" the Divine Word (Name of God) is prepared (fixed in the mind, Name of the Lord is recited).

**ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰਮੁ ਤਿਨ ਕਾਰ ॥**

jīn k-a-o nadar karam tin kaar.

ਇਹ ਕੰਮ ਉਹ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਭਰੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।

This can be done only by those who are blessed by the Mercy of God.

**ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥੩੮॥**

naanak nadree nadar nihaal. ||38||

ਨਾਨਕ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬੜੀ ਕਿਰਪਾ ਭਰੀ ਨਜ਼ਰ ਨੇ (ਨਜ਼ਰ ਨੇ, ਨਾਮ-ਦਾਨ ਬਖਸ਼ ਕੇ) ਨਿਹਾਲ (ਖੁਸ਼ੀ ਭਰਿਆ ਅਨੰਦ) ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

Nanak, the Lord blesses all with delight out of His Kindness (By giving the love of His Name to recite). ||38||

**ਸਲੋਕੁ ॥**

Salok.

ਸਲੋਕ (ਇਹ ਇਸ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਖੀਰਲਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ)।

Salok (This is the last Sermon of this Scripture).

**ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ ॥**

pavan guroo paanee pitaa maataa Dharat mahat.

ਹਵਾ ਗੁਰੂ ਹੈ, ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਹੈ, ਧਰਤੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਾ ਹੈ। (ਇਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ)।

Air is the Guru, water the Father, and earth is the Great Mother (These are the Gifts of the Lord to nurse the living beings).

**ਦਿਵਸੁ ਰਾਤਿ ਦੁਇ ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਖੇਲੈ ਸਗਲ ਜਗਤੁ ॥**

divas raat du-i daa-ee daa-i-aa khaylai sagal jagat.

ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ ਦੋਨੋਂ ਦਾਈ ਤੇ ਦਾਇਆ (ਖਿਡਾਵੀ) ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਜਹਾਨ ਖੇਡਦਾ ਹੈ। (ਇਹ ਦਾਤਾਂ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ)।

‘ਜਗਤੁ’- ਨੂੰ ‘ਜ-ਗੱਤੁ’ ਉਚਾਰਨਾ ਗ਼ਲਤ ਹੈ, ‘ਜਗਤੁ’ ਉਚਾਰੋ।

Day and night are the nurse and the baby-sitter, and in their laps the whole world plays. (These Gifts are to take care of the Creation).  
(The word in Gurmukhi is 'Jagat' and it is wrong to pronounce it 'J-gatt').

**ਚੰਗਿਆਈਆ ਬੁਰਿਆਈਆ ਵਾਚੈ ਧਰਮੁ ਹਦੂਰਿ ॥**

changi-aa-ee-aa buri-aa-ee-aa vaachai Dharam hadoor.

ਨੇਕੀਆਂ ਤੇ ਬੁਰਾਈਆਂ ਧਰਮਰਾਜ (ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾ ਮਿਥਿਹਾਸਿਕ ਦੇਵਤਾ) ਰੱਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ।  
(Man's) virtues and vices are read out by Dharam-Raj (The mythical god of justice) in the Court of God.

**ਕਰਮੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਕੇ ਨੇੜੈ ਕੇ ਦੂਰਿ ॥**

karmee aapo aapnee kay nayrhai kay door.

ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ (ਕੰਮਾਂ, ਅਮਲਾਂ, ਕਿਸਮਤ, ਉਹਦੀ ਕਿਰਪਾ) ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ (ਨੇੜੇ), ਅਤੇ ਕਈ ਦੂਰ ਹੋਣਗੇ (ਕੋਈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਲਗਣ ਦੇਵੇਗਾ)।

According to their deeds (destiny, result of their actions), some shall be in the presence of the Lord, and others shall not be allowed to come close to Him.

**ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗਏ ਮਸਕਤਿ ਘਾਲਿ ॥**

jinee naam Dhi-aa-i-aa ga-ay maskatṭ ghaal.

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ (ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਹਦੇ ਡਰ-ਭੈ ਵਿਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ), ਉਹ ਅਸਲੀ ਮੁਸ਼ਕਤ (ਮਿਹਨਤ) ਘਾਲ (ਕਮਾਈ) ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ('ਮਸਕਤਿ' - ਇਹ 'ਮਸ਼ਕਤਿ' ਹੈ, ਕੋਈ "ਮਸ਼ਕਤਿ" ਉਚਾਰਦੇ ਹਨ। 'ਮੁਸ਼ਕਤਿ' ਉਚਾਰਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਰਥ 'ਮੁਸ਼ਕਤ' ਹੀ ਹੈ)।

Those who did the Naam-Jaap (Recited the Name of God, remembered Him, stayed in His Fear, did good deeds), they put in the real hard labor. (The word written in Gurmukhi 'msakktte,' is phonated as 'msakkatte' or even as 'mshakktte,' and it is wrong to say it out 'musakaktte' or 'mushakktte').

**ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਕੇਤੀ ਛੁਟੀ ਨਾਲਿ ॥੧॥**

naanak tay mukh ujalay kaytee chhutee naal. ||1||

ਨਾਨਕ, ਉਹਨਾ ਦੇ ਹੀ ਚੇਹਰੇ ਚਮਕਦੇ ਹਨ (ਸੁਰਖਰੂ ਹਨ, ਰੱਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਇਜ਼ਤ ਪਾਈ ਹੈ), ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਕਈ ਤਾਰ ਲਏ ਹਨ (ਮੁਕਤ ਕਰ ਲਏ ਹਨ)।

Nanak, their own faces glow (are honored in the Court of the Lord, earn respect), and along with them, they liberate many more. ||1||